VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG, D.D. 4 april 2023
Vergaderzaal 3

2. Geen wensen en bedenkingen kenbaar maken t.a.v. ontwikkelplan Wantij-West - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Koene
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. De Boer (Op Ons Eiland)
Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. De Heer (Forum voor Democratie)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. In ’t Veld (VSP)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (CU/SGP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Ambtelijke ondersteuning: Mevr. Overboom

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf

De voorzitter: Oké, mijnheer Den Hartog is er ook dus we kunnen beginnen. Goedenavond, allemaal. Mijn microfoon klinkt heel gek dus ik weet niet of daar wat aan gedaan kan worden? Maar goed. Wij zijn hier bijeen voor het raadsvoorstel te bespreken, geen wensen of bedenkingen ten aanzien van het ontwikkelplan Wantij-West te uiten. Ik ga even oplezen wie er allemaal zijn. Links van mij de heer Burggraaf namens het college. Ambtelijke ondersteuning, daar heb ik dan weer geen naam van.

Mevrouw Overboom: Mariëlle Overboom.

De voorzitter: Mariëlle Overboom. Ga ik er gelijk bijzetten. Dat moet er wel … Sorry hoor. Dan heb ik nog een pen die het niet doet. Sjonge jonge. Mijnheer Kleinpaste van Gewoon Dordt, mijnheer Struijk van de CU/SGP, mijnheer De Boer van Op Ons Eiland, de heren Stolk en In ‘t Veld van de VSP, mevrouw De Heer van Forum voor Democratie, mijnheer Wringer, Beter Voor Dordt, mijnheer Damen, PvdA, mijnheer Den Hartog, zoals ik net al zei, van GroenLinks, mijnheer Hartmeijer van de SP, de heer Noldus van de VVD, de heer

Stam van Fractie van Waardhuizen, de heer Klerk van het CDA, mevrouw Van Herwijnen van de PvdD oftewel de Partij voor de Dieren en mevrouw Vermeulen namens de griffie. En ik ben Irene Koene, voor degenen die dat nog niet weten. We hebben een vergaderquorum nodig van acht fracties. Nou, we zijn ruimschoots hebben we dat gehaald. Dat is mooi. Waarom we deze vergadering hebben? Deze volgt deze oordeelsvormende vergadering op een drietal eerdere beeldvormende vergaderingen die er zijn geweest. En aan het eind van die laatste beeldvormende vergadering zijn er een aantal politieke vragen geformuleerd. Dat zijn er vijf. Dus ik ga u zo meteen gelijk dan maar even erin gooien en niet vragen om in één minuut uw standpunt weer te geven want dat gaat hem niet worden in één minuut op vijf vragen. Die vragen zijn, doet dit plan recht aan het indertijd breed aangenomen amendement A7A? Welke kaders wil de raad het college meegeven voor de volgorde in de uitvoering van het raadsvoorstel? Is het raadsvoorstel besluitrijp gegeven de nog uit te werken punten en onzekerheden? Alleen die vraag al zou je al bijna zeggen, nee. Dus, maar goed. Onderschrijft de commissie de gestelde ambitie? Hoe weegt de commissie de afweging van belangen van belanghebbenden? Ik vond dat wel een hele mooie zin, hoe weegt de commissie de afweging van de belangen van de belanghebbenden? Ik weet niet wie hem gemaakt heeft, maar ik zou hem willen onderscheiden zeg maar met een mooie prijs. Nou, oké. Nou, hier zit ze dan. Technische vragen hebben jullie nog kunnen stellen. Nu is het tijd voor het politieke debat. Zoals ik net als zei gaan we niet een eerste termijn doen met een eerste reactie want dat gaat, dat lukt dus niet binnen een minuut. Mijn vraag is wel aan jullie om niet een, nou ja, Wantij, daar zitten ook oevers in, om een oeverloze woordvoering te gaan doen. Maar om ten aanzien van de politieke vragen die er liggen even, nou ja, goed, to the point te weergeven van hoe uw fractie erover denkt. En ja, u mag gewoon op elkaar reageren want we zitten in een oordeelsvormende vergadering om ergens wat van te vinden. Dus vijf politieke vragen, één onderwerp, wie biedt? Nou, mooi, kunnen we naar … O, nee, mijnheer Hartmeijer, gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dank u wel voor weer de aftrap. Ja, wij hebben veel belanghebbenden kunnen spreken de laatste weken en zij hebben ook volop punten aangedragen. Wat ons betreft ook voor het grootste gedeelte snijden die hout. En wij vinden dus dat deze punten ook verder uitgewerkt moeten gaan worden, verwerkt moeten gaan worden in een ontwikkelplan. En het college heeft dat schriftelijk ook toegezegd alleen ontbreekt het nog aan concrete oplossingen nu. In het algemeen kunnen wij wel zeggen dat het participatietraject wel goed doorlopen is zover ik kan beoordelen. Je ziet toch wel dat er bij veel punten een domino-effect optreedt, zoals bijvoorbeeld de vervanging binnenvaartschepen voor cruiseschepen. Nog los van eventueel wat de bewoners daarvan vinden, moet je wel weten waar deze dan naartoe kunnen en of dat niet weer tot nieuwe obstakels leidt. Hetzelfde geldt voor de parkeergarage, als het servicecentrum zou worden gesloopt, dat zou dan de ideale plek zijn maar dat is nu dus nog niet duidelijk. En als het gaat over de historische schepen langs de landtong lijkt het alsof het college en de Leefwerf in geheel verschillende werelden leven. Dus ook daar moet wat ons betreft verder overleg plaatsvinden met hen. Als laatste het zwemgedeelte.

Ik snap het antwoord van het college dat je rondvaart en watertaxi aan de Kinepolis-kant wil houden. Maar de combi met het zwemmen, dat zien wij nog niet zo in het ontwerp zoals het nu voorligt. Met de verplaatsing van de parkeergarage komt behoorlijk wat

ruimte vrij dus het moet mogelijk zijn om dat op een of andere manier goed te laten samenvallen. Maar ook dat zouden wij wat graag beter uitgewerkt willen zien. Dus ondanks dat wij dit verder een mooi plan vinden ...

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, mag ik een verduidelijkende vraag stellen over dat zwemmen dan even. Want er wordt natuurlijk al wel gezwommen op die plek. Wil de SP dan een meer geformaliseerde vorm van zwemmen daar gerealiseerd zien of hoe kijkt u er dan precies tegenaan?

De heer Hartmeijer: Nou, zoals ik zei, er komt een behoorlijke strook ruimte vrij. Voor ons is in ieder geval belangrijk, ook wat het Klein Schippersgilde heeft aangegeven, dat je eigenlijk dat zwemmen en het rondvaarten wel goed uit elkaar moet trekken. Dat dat voor de veiligheid wel belangrijk is. Nu staat er een soort van steiger getekend in een soort vierkantje waar je dan ook aan de ene kant met een rondvaart kan en op de andere kant op hetzelfde gedeelte kan je eigenlijk zwemmen. En wij zouden eigenlijk liever zien dat je dat eigenlijk meer uit elkaar trekt. Dat je ook die ruimte gebruikt, dat je aan de ene kant zegt, nou, hier is het gedeelte rondvaart en aan dit gedeelte kun je zwemmen, dat dat ook wel wat meer uit elkaar zit. En hoe dat dan precies eruit komt te zien, ja, dat weet ik niet maar dat is een beetje het idee.

De voorzitter: Dat was hem zo?

De heer Hartmeijer: Ik had nog één zin, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Hartmeijer: Dat was eigenlijk mijn conclusie. Dus wij vinden het een mooi plan maar ja, helaas zijn er veel losse eindjes. Dus wat ons betreft kan dit niet zomaar gehamerd worden, wij willen toch eerst eigenlijk iets meer duidelijkheid zien. Dank u wel.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, het plan Wantij-West is wat het CDA Dordrecht betreft een aantrekkelijk plan. Het samenspel van natuur, maritiem en binnenstad is mooi en doet recht aan de locatie. Wel zou het CDA nog wat meer concreet zien ten aanzien van de parkeerproblematiek en het mogelijk verdwijnen van die parkeergarage. Dat is allemaal nog, maar dat is uitwerking. Wat de besluitrijpheid betreft hangt het ook samen met dat inmiddels veelbesproken amendement A7A.

In de voorgaande beeldvormende sessies heb ik daar ook vragen over gesteld en we zijn schriftelijk op de hoogte gebracht en daarin wordt verwezen naar een rib uit 2021. En daarin wordt gezegd dat, nou, de vijf schepen aan die kade niet haalbaar zijn vanwege bezwaren vanuit OCW. Alleen als die landtong groen wordt en daar geen bebouwing komt, dan zouden die bezwaren er niet meer zijn. Dus ja, ik twijfel, ik weet ook oprecht niet, die rib kan volgens mij het amendement niet zomaar terzijde schuiven. Daarvoor is

een nieuw raadsbesluit nodig. En ik twijfel of het huidige plan wat voorligt, ja, dan voldoende is met alleen een, ik zit even naar mijn tekst te zoeken, dit wordt wel heel erg freewheelen, ja, of dit alleen kan met een tekening zonder expliciete info over het aantal schepen en dergelijke. Dus op dat punt zou ik nog wel een reflectie van de wethouder op dit punt horen. Maar nogmaals, voor de rest staan wij wel positief tegenover het plan alleen op dit punt, ja, dat is ons nog wel wat aangelegen.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Dank u wel, voorzitter. Dank de heer Kleinpaste. Ja, nee, dank voor deze ontwikkelvisie en ik wil de betrokkenen ook bedanken voor het hele proces wat gelopen is. Want het is een heel uitgebreid en ik denk ook goed participatieproces gelopen waarbij we veelvuldig ook geïnformeerd zijn. Ik heb nog even teruggezocht de opdracht aan de voorkant van het proces ergens in de commissie in 2021 was ook breed initiatieven te betrekken en ook dan te durven kiezen. Dus echt een concrete invulling te kiezen dus nou, dat zien we terug. En die veelvoud aan betrokken partijen, die geeft ook wel aan wat voor potentie zo'n gebied als dit heeft. Voor de VVD is dit een belangrijke stap op verschillende fronten voor de invulling van Wantij-West. Rondje Wantij, zijn wij erg enthousiast over. Kwaliteitsverbeteringen van het gebied en het stadstrand met meer ruimte voor horeca en levendigheid zijn ook punten waar we echt positief over zijn. En ook het verplaatsen van de parkeergarage is an sich iets waar we positief tegenaan kijken. Ik heb een aantal punten die ik kort zal uitlichten. Om met parkeren te beginnen want parkeren in het gebied is toch wel een hele belangrijke functie. En, nou, met de versterking van het gebied gaat het alleen maar toenemen. De P&R-functie die komt in verschillende plannen naar voren en we hopen echt dat die in de invulling met de verplaatsing van die garage ook echt goed naar voren komt. Die zoektocht, die is voor ons wel heel belangrijk naar waar die garage moet gaan komen. Omdat we één, meer kwaliteit in dit gebied willen toevoegen, maar ook twee, een nieuwe locatie die een veel logischer parkeerhubfunctie kan invullen. Hè, dan zie je toch dat de huidige garage daar beperkt voor uitnodigt. Dan het puntje over de landtong.

De heer Struijk: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Ja, dank u wel, voorzitter. Een vraagje aan mijnheer Noldus. Zoektocht, die andere plek voor die parkeergarage, heeft de VVD daar ideeën over, wensen?

De heer Noldus: Nou, wel in die directe omgeving in ieder geval. Er is natuurlijk een initiatief geweest om het onder De Vlijt te doen. Ik denk niet dat dat een haalbare kaart zal zijn. Dus je zal echt in de directe omgeving van het Energieplein moeten gaan kijken.

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De heer Noldus: Van het Regiokantoor wellicht om daar een invulling op te vinden. Maar dat is wat ons betreft voor later uitwerking.

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste, rustig.

De heer Kleinpaste: Ja, ik vind de heer Noldus wat snel gaan als het gaat over een parkeergarage onder De Vlijt van, ja, dat lijkt me niet realistisch. Ik heb op een andere plek ook eens voorgesteld om ergens een parkeergarage onder te leggen. Er zijn genoeg plaatsen in Nederland te bedenken waar parkeergarages onder water worden aangelegd en waar dat erg goed gaat. En ik zou de heer Noldus ook willen vragen met al het ruimtebeslag wat auto's, geparkeerde auto’s innemen, ongeveer 50 procent van de openbare ruimte, is het niet zaak om dat een keer goed te regelen en dat het dan misschien ook wat meer mag kosten om het goed te regelen?

De heer Noldus: Ja, ik ben het allereerst van harte met de heer Kleinpaste eens dat het goed regelen en verzorgen van parkeren geld mag kosten en belangrijk is. Dat zijn we gelijk met elkaar eens. Ik denk wel dat je ook moet kijken wat in zo'n gebied haalbaar is. Er is niet een hele diepe studie gegaan hè dus misschien snij ik een bochtje af. Het gaat niet alleen over het onder water zijn van zo'n garage maar ook de ontsluiting en de bereikbaarheid was een issue. Hebben we in ieder geval in een van de eerste sessies te horen gekregen. Dus, nou ja, wat ons betreft geen onbespreekbare variant maar wel eentje die in ieder geval uitnodigt tot snel een resultaat. En we hebben daar wel echt wat ons betreft denk ik ook wel een van de eerste fase dat je wel wil weten waar die garage gaat komen. Want dat is echt wel de sleutel om de rest van het gebied dermate kwaliteit toe te voegen en functie ook toe te kunnen voegen. Dan, voorzitter, wil ik eigenlijk naar het tweede punt, dat ging over de landtong. Op dit moment staan daar woningen ingetekend in het bestemmingsplan en de woningnood is hoog. Tegelijkertijd snappen we wel de overweging om van deze landtong echt een hele kwalitatief groene hoogwaardige functie te maken. Maar dan wel voor ons met de voorwaarde dat die echt openbaar wordt ingericht en openbaar toegankelijk is. Dus nou, daar zijn we positief over. Dan over de Leefwerf. Ja, er zitten een hoop belanghebbenden en concurrentie in dit gebied dus we snappen dat er veel gebruikers zijn en dat het ergens gaat wringen. Dus we zijn wel benieuwd, we zijn een paar weken geleden ook op het Wantij zelf geweest en dan zie je hoe smal het eigenlijk is. Dus we zijn wel benieuwd naar ook wat voor invulling daar nou mogelijk is. En vraag aan het college is ook, er zijn drie plekken ingetekend aan het Wantij. En met de mogelijke herschikking van die twee plekken, is er dan voldoende ruimte als we kijken naar de oorspronkelijke doelstellingen en kaders die vanuit de raad zijn meegegeven. Oftewel, is er dan nog steeds voldoende ruimte voor de Leefwerf daarin. Dan, voorzitter, over het beeld Hanneken van Dordt. Wij zijn ook positief en we zijn blij dat we positieve geluiden hebben gehoord van verschillende insprekers. Dit kunststuk is allang een initiatief wat speelt. We zijn er positief over dat dit een plek krijgt, lijkt te krijgen in dit gebied. Een vraag die wij wel hebben richting het college, is dit onderdeel van fase 1?

En van de politieke vragen was ook, hoe ziet de fasering eruit? Nou, we denken wel, dit is een initiatief wat al dermate lang loopt, een beetje in de vertraging is gegaan. Dus wat ons betreft is het iets om aan de voorkant mee te nemen. Dan als laatste nog twee korte puntjes. Zorg dat Trivire aan de voorkant goed betrokken is over woningbouw want dat kan echt kwalitatief heel veel toevoegen aan het gebied. En nou, we hebben nog wel een vraag over, hoe kunnen we nou dadelijk ook weer openbare toiletten meegeven richting dit gebied? Daar zit toch wel een zorg van een aantal betrokkenen in de buurt. Dan

afsluitend, voorzitter, dat is toch kort? U heeft vijf vragen, ik had vijf punten. Ja, we zijn heel blij met de kansen en impotentie die hier liggen dus wat ons betreft, ja, met de invulling die er ligt kunnen we goed vooruit en ik kijk verder uit naar de uitwerking hiervan.

De voorzitter: Tegen de tijd dat de uitwerking van afgelopen vrijdag besluitrijp is zeg maar, zou u dan misschien niet willen instemmen met een eerste ronde van een minuut? Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik dacht, als ik de heer Noldus van de VVD nou eerst aan het woord laat dan kan ik me daarbij aansluiten. En dat blijkt het geval in belangrijke mate, want ook bij ons was het parkeren echt wel een punt van aandacht en van zorg. Terwijl we ook in de prioritering vinden dat je dat eerst goed moet regelen omdat het zo belangrijk is dat je die plek aan het water inderdaad vrij speelt. Maar dat kan alleen als je een goede oplossing hebt gevonden en gerealiseerd om het parkeren daar goed mogelijk te maken. Dus dat vinden wij ook heel erg belangrijk en meteen zeggen we daar iets mee over de prioritering. Ik sluit me van harte aan bij de prioriteit voor het plaatsen van het beeld Hanneken van Dordt. Ik bedoel, dat wordt een hele mooie toevoeging. Ik was blij dat veel mensen er enthousiast over waren inderdaad ook in de inspraak dus dat is prachtig. Die landtong, daar lopen wij wel een beetje mee te worstelen. De heer Noldus had het ook al over woningbouw. Ik heb ooit eens een keer geroepen vanuit Gewoon Dordt van, zet daar anders tiny houses neer. Ik ben nog steeds van mening dat je en kunt vergroenen en er een leuk wandelgebied van kunt maken en er toch ook kunt wonen in tiny houses. Dus wellicht blijft dat dan toch een mooie combinatie om eens een keer toe te passen ergens in het Dordtse. Ik vind het een gemiste kans, vind ik echt heel erg jammer, dat de ontwikkeling van de Biesboschhal niet meteen in dit plan ook volledig zijn beslag krijgt en dat we daar een goede oplossing voor bedenken. Want als centrum van alle rondjes die je kunt voorzien, of het nou cultuur is of natuur of wat dan ook, speelt die Biesboschhal als mooi markant centraal punt voor ons gevoel een belangrijke rol. Dus daar zou het fijn zijn geweest dat de aandacht voor die hal er meteen in betrokken zou zijn geweest. En ik ben het met voorgaande sprekers eens dat ik ook wel zorgen voel bij de uitwerking van dat amendement A7A heette het geloof ik. Ja, ik ben niet zo goed in die nummertjes. Omdat er toch hele verschillende beelden van bestaan van hoe het nou concreet tot stand gekomen is, waarbij de initiatiefnemers in ieder geval zich niet bediend voelen. En dat vind ik dan toch heel jammer dus ik hoop dat de wethouder daar toch nog iets meer aan een toelichting kan duiden waarom die verschillen van inzicht zo groot zijn op dat punt.

Omdat we eigenlijk raadsbreed ook hebben gezegd van, we vinden het heel belangrijk dat de Leefwerf en dat varend historisch erfgoed goed zijn plek in dat gebied krijgen. Dus dat zou heel mooi zijn om dan echt te realiseren. Verder, het was een gebied wat in voorgaande periodes planologisch echt niet zo heel erg goed tot stand gebracht is. Dus dat gebeurt nu met dit plan wel.

De voorzitter: Mijnheer Damen.

De heer Damen: Ja, voor mij is het niet duidelijk of de heer Kleinpaste nou meer ruimte voor de Leefwerf wil of niet.

De heer Kleinpaste: Ik zou graag willen dat het amendement goed wordt uitgevoerd en voor mijn gevoel zou er iets meer ruimte, met name bij die landtong, mogelijk zijn om dat goed in te vullen. Waarmee we ook tegemoetkomen aan dat wat we ook ooit raadsbreed hebben vastgelegd. Dus ja, ik hoop dat we daar met elkaar toch echt werk van maken. En verder is het een prachtig plan en levert het die kwaliteitsslag op die we in het verleden gewoon eigenlijk een beetje gemist hebben.

De voorzitter: Mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Dank u wel, voorzitter. Er is al een hoop gezegd en daar kan ik mij in grote mate in aansluiten, aan aansluiten. Twee dingen die ik eruit wil lichten is toch de landtong en het beeld Hanneken van Dordt. Wat betreft de landtong, ja, volgens mij moeten we daar wel eerst uitkomen wat we daarmee gaan doen. Want er zijn natuurlijk drie keuzes. Eén is zeg maar, we laten het gewoon zoals het is, het wordt een verwilderd stuk groen. Twee, we maken daar een recreatieve plek van voor wandelaars en sporters. Of drie, we bouwen daar huizen. Nou, en alles heeft ook te maken met ik denk ook een stukje dat amendement wat hier ligt van, ja, het is afhankelijk wat er gaat gebeuren of we ook zeg maar de inhoud van het amendement kunnen aanhouden en kunnen opvolgen. Dus die is wel heel belangrijk vind ik hierin. En twee, wat dat betreft het beeld van Hanneken van Dordt, wat mij betreft is het gewoon een go. Geef een jaar op zeg maar dat eerste stukje financiering en dan kan daarna kan de stichting beginnen met de verdere uitvoering.

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, ik had een beetje de hoop dat met de opsomming van de drie punten die mogelijk zijn met de landtong de voorkeur van Op Ons Eiland daarbij ook zou worden meegegeven. Dus welke van de drie is jullie keuze?

De heer De Boer: Nou, laten we zo zeggen, ook een beetje afhankelijk, die vergeet ik te noemen, dat is een hele belangrijke, wat zijn de kosten voor de sanering? Laten we het ongemoeid, dan kost het waarschijnlijk niks, maar gaan we daar iets bouwen, of recreatie of huizen, dan kost dat wat.

En ik ben heel benieuwd, want daar hadden we het vorige week nog heel even over in de nabespreking, het saneren van dat stukje grond is hartstikke duur. Dus ik ben heel benieuwd, wat gaat het concreet kosten?

De voorzitter: Ja, we hebben even een discussie over wat technische dingen. Was u klaar, mijnheer De Boer? Oké, dan ga ik eerst naar de overkant naar mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Nou, net als een aantal sprekers kan ik me aansluiten bij een aantal eerdere woordvoeringen maar ook, ik wil een aantal dingen eruit lichten. We zijn als GroenLinks Dordrecht verheugd dat dit zo in ontwikkeling is en dan met name dat er ook aandacht is voor groen. Volgens mij een breed gedeelde wens van vrijwel alle partijen als ik dat goed heb beluisterd in voorgaande vergaderingen. En

daarom wil ik het natuurlijk even over die landtong hebben. Wij zijn erg verheugd dat daar nu niet gekozen is voor grootschalige bebouwing maar om het groen te laten. Het groene hart van het hele gebied in dat rondje Wantij-West waar we ook al positief over zijn …

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De heer Den Hartog: Is dat eigenlijk op ieder punt is het in het zicht.

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, ik ga dan toch weer even. Gelukkig zei mijnheer Den Hartog dat hij niet pleit voor grootschalige bebouwing. Nou gaf ik een kleine suggestie voor kleinschalige bebouwing, hoe staat u daartegenover?

De heer Den Hartog: Had ik het … Ja, ik heb hem nog aan. O, sorry, ik had hem niet uitgezet. Wij zijn voorstander van het volledig groen hebben van de landtong. Dat klopt. Ik noemde dat vooral in reactie op de eerdere plannen die er waren, niet om daarmee iets anders te suggereren. Dat groen, ja, daar wilde ik aandacht voor hebben want ja, die sanering, net al even genoemd, dan gaat het ook om de bomen die daar nu staan. Ik heb begrepen uit de technische vragen dat het weghalen van de grond onder de bomen om ze toch te behouden, dat dat ietsje duurder is. En er is een kans dat ze het misschien niet overleven. Toch zou ik daarop willen inzetten. Net ook al gezegd, sommigen hadden een voorkeur voor dat parkeren, dat mag wel wat kosten. Nou, het groen houden mag ook wel wat kosten. Dat er misschien een boom het niet overleeft, dat zou best kunnen maar de kans dat ze het allemaal niet overleven is heel erg klein dus daar zou ik echt op willen inzetten. En waarom? Omdat we anders een kale vlakte krijgen die opnieuw bemaald wordt, krijgen we allemaal sprietjes die geplant worden. En dan duurt het twintig jaar voordat je het voldoende kroonvolume weer hebt. Daarom zouden wij vooral willen inzetten op ook het behoud van bomen, hetzij bij herplaatsing. Wat betreft de compensatie van de bomen door een groenstrook aan de Badweg, hetzelfde verhaal. Wat niet helemaal duidelijk is, is waarop doe je de compensatie? Ga je naar het aantal bomen kijken, dan kan je weelderige bomen vervangen door een sprietje en zeg je, het is hetzelfde aantal.

Wij zouden veel meer die compensatie willen zien in het totale kroonvolume om toch zo groen mogelijk te houden. Ook op de versteende zuidzijde zouden we graag veel groen willen zien, daar zien we ook mogelijkheden. Het Energieplein bijvoorbeeld, daar kan veel meer groen. Drijvend groen, daar zijn we blij mee natuurlijk. Maar er zijn allerlei plekken waar je het zo groen mogelijk kan worden, laten we die kans aanpakken. Kort puntje over dat beeld van Hanneken van Dordt, daar staan we positief tegenover. Uiteraard moeten we even kijken van veiligheid als zwemmers daar dat als duikplank willen gebruiken maar dat is een mooi initiatief. Ja, dan ook nog even iets over die landtong en dan die schepen. Wij vinden wel dat er voldoende recht wordt gedaan aan het amendement en we hebben verschillende redenen waarom wij niet willen dat daar nog extra schepen voor komen te liggen. Dat is, ja, drieërlei eigenlijk. We hebben aan de ene kant het zicht van het rondje Wantij-West naar de landtong toe, dan wil je het groen houden. Maar ook de mensen die op de landtong zijn hè, ook die gun je dat vrije uitzicht over het water en de overkant. En tenslotte de veiligheid van wat je kan inschatten van

zwemmers die toch naar de overkant zwemmen, dat daar geen extra obstakel is. Dus wat ons betreft wordt er voldoende recht gedaan aan het amendement met de tien ligplekken in totaal dus dat is dat. Even kijken, dan heb ik nog één puntje eigenlijk, dat zijn … Dat is inderdaad de volgorde van wat kan eerst, wat moet ergens op wachten, daar zouden we graag nog wel wat over willen horen. Al met al zijn we heel positief over dit plan.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. De eerste vraag, ik ga ze maar even gewoon langs, die beantwoord dient te worden gaat over het amendement A7A. Nou, dat is een lastige, dat heeft het college ook ervaren. Het lijkt erop dat met enige creativiteit dit gelukt is, hoewel het amendement spreekt over vijf schepen langs de kade. En de enige ontsnapping is dan eigenlijk als Rijkswaterstaat absoluut geen toestemming geeft voor meer dan die drie die daar liggen. Vraagje, is dat echt zo? Ja, dan denk ik dat er min of meer recht gedaan wordt aan het amendement maar wel met creativiteit. De rest zal dan een plekje moeten vinden in de Insteekhaven. Over de volgorde wat ons betreft met stip op één was de wens bij heel veel mensen, bij insprekers, trouwens complimenten over dat hele participatieproces, de wandelroute. Dus ja, daar moet je eigenlijk wat ons betreft zo gauw mogelijk mee beginnen. Al snappen we natuurlijk best dat er eerst wat met de landtong moet gebeuren wil je echt een mooi rondje kunnen maken. Maar ik hoop niet dat die wandelroute helemaal aan het eind komt te staan. En als ik het toch over de volgorde heb, Hanneken is al een heleboel keer genoemd. Ik denk dat we, als we dat beeld daar willen, dat we dan ook dat heel erg vooraan moeten zetten. Want het lijkt me heel raar en gekunsteld om het hele plan uit te gaan voeren en aan het eind te gaan kijken van, o ja, er was nog een beeld, waar kunnen we dat eventjes kwijt? Dus ik denk dat je daar echt heel snel een besluit over moet nemen. Is dit raadsvoorstel besluitrijp? Ik aarzel. Je komt heel vaak tegen van, nou, nog nader uit te werken. We zijn geneigd om het college het voordeel van de twijfel te geven omdat het tenslotte een ontwikkelplan is. De gestelde ambitie die onderschrijven we. De hoofdlijnen van het plan laten echt hele mooie dingen zien en het heeft duidelijk meerwaarde voor de stad. Het afwegen van de belangen van belanghebbende, mooie zin was, dat is altijd lastig. Zwemgelegenheid realiseren slash legaliseren, dat is prima. Hoewel wij graag, en velen met ons, een wat meer natuurlijke uitstraling zouden willen hebben. En we vragen ons oprecht af of die uitdagende duikplank nou wel een goed idee is. Het is tenslotte een woongebied en heel veel omwonenden denken echt er anders over, die zijn heel bang voor overlast en dat snap ik. We zouden graag zien dat dat toch wel heel serieus genomen wordt. Fijn dat richting de schippers meegedeeld kan worden dat de verloren ligplaatsen gecompenseerd worden. Heel belangrijk voor een stad, een havenstad als Dordrecht. Wat het woongebied betreft, we waarderen de inspanningen van Stichting Het Wantij maar hun wensen lijken de woonfunctie een beetje als ondergeschikt te beschouwen. Het is heel goed als waar mogelijk is er rekening gehouden wordt met otters, bevers, vleermuizen en rivierrombouts, dat meen ik oprecht. Maar er is meer om rekening mee te houden en wat ons betreft is dit raadsvoorstel in dat opzicht best evenwichtig. Ik ben het eens ook met de heer Den Hartog, veel aandacht voor groen. We zullen het op details misschien niet altijd eens zijn. Het wegzuigen van grond langs die bomen, ik weet niet of dat echt een optie is maar op de grote lijnen zijn wij het daar wel mee eens. En dat geldt wat parkeren betreft ook wat eerder door anderen genoemd is,

ook dat moet wel heel erg vooraan staan. Want een aantrekkelijk gebied dat nodigt mensen uit, ik hoop dat er velen op de fiets komen maar ja, de al veelgenoemde oma van ons raadslid heer Kuhlmann moet daar ook kunnen komen dus er moet parkeergelegenheid zijn. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank je wel, voorzitter. Het ontwikkelplan geeft in hoofdlijnen een mooie ontwikkeling weer met veel functies en maatregelen. Dit kan ook een risico zijn, veel maatregelen in een beperkt gebied kan ertoe leiden dat niet alles tot zijn recht kan komen.

De voorzitter: Even moment. Mijnheer Noldus en mijnheer Hartmeijer, hebben jullie fractieoverleg of … Oké. Gaat u verder, mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Dank je wel. Een aandachtspunt voor ons is bijvoorbeeld ook de bescherming van de huidige flora en fauna maar ook de versterking hiervan. De ontwikkeling van de laatste jaren in dit gebied heeft helaas negatieve consequenties gehad voor de flora maar voornamelijk ook voor de fauna. Er zijn al veel bomen gekapt, maar kijkend naar het schiereiland komt daar nog wel wat te kappen bomen bij. Dit heeft gevolgen voor de aanwezige vleermuizen in dit gebied. In het groenplan zijn weinig voorzieningen voor het foerageren van de vleermuis terug te vinden. Kan de wethouder toezeggen dat daar nog extra aandacht aan besteed gaat worden? De versteende groene oevers hebben gevolgen voor onder andere de rivierrombout maar we hebben ook bevers in de buurt en hopelijk binnenkort ook de otter. En kan de wethouder ook toezeggen dat voor deze laatste twee in het groenplan rekening mee gehouden gaat worden? Verder nog even wat richting de wethouder, voor het hondenlosloopgebied, openbaar toilet en de fossielvrij brandstofpunt, of ook daarvoor de wethouder kan toezeggen dat deze onderdelen een plek krijgen in het plan? Dat was het.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Dank u, voorzitter. Voorzitter, op zich een mooi plan, de potentie is voluit benut. Tegelijkertijd constateer ik dat het programma wel erg overladen is en dat leidt tot verschillende conflicten. Dat speelt bij de landtong, dat speelt bij het conflict tussen het Klein Schippersgilde en de cruiseschepen enerzijds en het zwemmen anderzijds. Mijns inziens zou je toch moeten snijden in het programma en dat kan mijns inziens best door de cruiseschepen elders in de stad een plek te geven. Het stuk waar de cruiseschepen moeten komen te liggen van de wandelroute is bepaald niet van dezelfde kwaliteit als de rest van die route. Dat geeft ook de mogelijkheid om het Klein Schippersgilde meer ruimte te geven op de plek waar nu de cruiseschepen gedacht zijn. Daarmee vermijd je ook het conflict zwemmers en zoiets als de watertaxi. Ons inziens is het goed mogelijk om de Leefwerf wat verder uit te breiden langs de landtong.

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja, een vraag richting de heer Damen. Ik was wel benieuwd naar welke plek dan die cruiseschepen zouden moeten '…'.

De heer Damen: Dat kan ik niet vertellen helaas. Dat weet ik niet. Maar je propt nu te veel programma in een te klein gebied met als resultaat dat je afbreuk doet aan je eigen plan. Waar was ik geweest, gebleven. Ja, mijns inziens kan de Leefwerf nog wel iets uitgebreid worden langs de landtong. Er moet uiteraard een mooie openbare ruimte komen in het gebied. Dat hoeft niet op de eerste plaats groen te zijn, er is een heleboel openbaar blauw. Dus de openbare ruimte is zeer hoogwaardig, dat betekent dat je best een stukje langs die landtong nog kunt gebruiken voor de Leefwerf.

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Begrijp ik uit de woorden van de heer Damen dat wanneer het gaat om natuur …

De voorzitter: Even één tel, mijnheer … Ja.

De heer Den Hartog: Als het gaat om natuur, dat groen en blauw inwisselbaar zijn?

De heer Damen: Wat betreft de beleving in zo'n buurt, ja. Hè, dus zeg maar voor de kwaliteit van het gebied hoef je van mij niet ook naast het vele blauw ook nog uitgebreid groen toe te voegen. En wat betreft de natuurwaarde van dat stukje, dan denk ik van, nou, wij moeten onze natuurwaarde vooral stimuleren op de grotere groene gebieden in de stad. Tenslotte …

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog heeft daar nog een vraag over.

De heer Den Hartog: Ja, want nou, dan begrijp ik het toch niet helemaal want voordat de ontwikkelingen plaats hebben gevonden, ja, dat de rivieren die lagen er al dus dat blauw was er altijd al. En als het inwisselbaar is, dan zou je dus kunnen redeneren, dan hebben we geen groen nodig, terwijl toch bijna iedereen vraagt om groen. Hoe ziet u dat?

De heer Damen: Nou, gezien het overladen van het programma denk ik dat wat dat betreft je dus wel kunt zeggen van, een klein stukje Leefwerf langs de landtong doet geen afbreuk aan de kwaliteit van de openbare ruimte in het hele gebied. Is dat duidelijk? Fijn. Tenslotte, voorzitter, er is nog één punt waarvan ik denk dat de uitwerking beter moet en dat is het parkeren. Er is al aangegeven van, dat moet je goed oplossen. Wil je met een goede oplossing komen, dan praat je over een forse investering. En ik heb nog geen flauw idee hoe men het parkeren wil gaan oplossen. Ik vind dat daarin de visie onvoldoende is. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Ja, dank, voorzitter. We vinden het een mooi plan wat ten goede komt aan alle Dordtenaren en waar we positief tegenover staan. We kunnen ons ook grotendeels aansluiten bij de zorgen van de voorgaande sprekers. Beter Voor Dordt is

voor een groene landtong met wat recreatiemogelijkheden. We staan zeer positief over het beeld van Hanneken van Dordt. Maar we zien ook in het uitvoeringsplan nogal wat losse eindjes die we graag geadresseerd zien worden door het college. En ook bij de verdere uitwerking hoe de zorgen van de insprekers en de ingekomen brieven worden behandeld? Want ja, het is natuurlijk nog geen volledig compleet plan. En ik neem aan dat het uitvoeringsplannen ook weer naar de commissie komt voor bespreking, dus de volgende stap. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dat hangt er helemaal van af wat de agendacommissie daarvan vindt. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ja, ik had al diverse keren mijn vinger opgestoken maar ik dacht, nou, ik word vergeten. Normaal …

De voorzitter: Ik zou u nooit vergeten.

De heer Stolk: Nee hè. In de toekomst ook niet? Nou, dank u wel. Zeg, allereerst, op de presentatie van vorige week was zeer zorgvuldig en ik dacht ook dat ik begreep wat er allemaal gemaakt werd. En ik vind dat het heel veel aan eindjes zijn die nog los zijn, dus losse eindjes. Dat wil zeggen dat ja, elk project, als ik dus praat over de landtong, wat gaat dat kosten? Nou, noem eigenlijk maar op. Er wordt 10 tot 14 miljoen of 15 miljoen wordt er geroepen maar wat gaat het nu eigenlijk kosten? Ik zou toch de wethouder duidelijke uitspraak willen hebben of daar dus wat duidelijkheid over kan komen? Want ik heb er wel schriftelijke vragen over gesteld maar tot op heden heb ik ze nog niet gekregen. Dan is het zo dat, ik heb toch ook de mening toegedaan dat de belanghebbenden, want dat stond er eigenlijk ook in, dat ik toch nog vind dat de belanghebbenden toch nog niet goed gehoord zijn in het project. Ik denk dat er nog ook daar weer de open eindjes zijn, dat daar toch zeker nog aandacht aan besteed moet worden. Is het besluit besluitrijp? Nou, als VSP zeggen wij, nou, op dit moment zeker nog niet. Omdat ten eerste, het parkeren, er is nog helemaal geen oplossing voor welke mogelijkheid dan ook om daar te parkeren. Wel weghalen maar niks ervoor terug. Dan hoorde ik …

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja, een vraag daarover want op zich kan ik me dat, die vraag goed voorstellen van de VSP. Tegelijkertijd is denk ik juist in dit stuk is juist een actieagenda opgenomen, een uitvoeringsagenda waar die verkenning nader in staat. Ik ben benieuwd wat VSP, of ze het nu al rijp vinden om een volledig scenario voor parkeren dan te ontvangen als de rest van het gebied nog niet een breed gedragen visie heeft? Ik ben benieuwd hoe u dat dan ziet?

De heer Damen: Nou, het is niet natuurlijk alleen het parkeren maar het is voor het hele gebied. En ik denk dat dat juist het probleem is. Er is een prachtig mooie presentatie gegeven, mijnheer heeft hartstikke goed alles verteld, maar ik zag er nog steeds niet wat nou iets ging kosten. En dat is met name, en dat is al meer genoemd vanavond, de landtong. Nou, ik hoorde nu weer dat we er misschien op gaan bouwen of niet op gaan

bouwen maar het moet daar toch gesaneerd worden. En als ik het hoor dan zal het, kan het eens een paar miljoen kosten en dat zou dan flink drukken op het budget en wat we beschikbaar moeten stellen. En is dat nou wel zo verantwoord? Dus over Hanneken, nou, daar zijn we het allemaal wel over eens dat dat zeker er moet komen. En het liefst ook als pilot om dat er gelijk neer te zetten voor de start van de omgeving. Maar dat staat dan buiten de rest van het project want daar zijn dus de vraagtekens nog steeds. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kan wel zeggen namen Fractie van Waardhuizen dat wij wel positief tegenover het plan staan. En dat heeft ook een beetje te maken als je gewoon teruggaat in de tijd. Ik kom uit dat gebied en als je het ongeveer 40 jaar terug gaat kijken wat daar stond, wat er nu staat en wat de ontwikkeling is die gemaakt moet worden, dan kan ik daar alleen maar ontzettend blij mee zijn. Ik hoor hier ook wat verhalen over, ja, moet je, is het nu wel besluiterijp hè? Ik denk, ja, dit is een soort basis waar we met elkaar nu over verder moeten gaan praten dus als je deze nu gewoon vaststelt en je gaat daar met elkaar over praten hoe je die invulling verder gaat doen, dan komt dat vanzelf wel weer aan de orde. Dus daar voel ik wel heel veel voor. Kijkende naar amendement 7 denken wij ook in de lijn van CU/SGP en GroenLinks dat die met heel veel creativiteit nu wel op een goede manier is ingevuld. Maar daar hoor ik graag ook reactie op van de voorzitter. Met betrekking tot zwemmen, daar hebben wij ook wat opties gezien en ik heb daar eigenlijk maar één vraag bij.

Nog niet zo lang geleden in de coronaperiode hebben we geprobeerd daar ook een glijbaan te plaatsen maar toen lag de grond daar helemaal vol met betonbrokken en stukken. Dus de vraag is eigenlijk van vanuit die veiligheid van, als je nou gaat uitvoeren, kijk dan goed hoe dat in elkaar steekt. Als je kijkt naar de landtong, dan zijn wij van mening dat het echt een stukje openbaar groen moet worden met wandelgebied en het liefst nog met toevoeging van wat sportelementen zoals die ook in een optie zijn weergegeven. Zeker omdat het gebied daarachter, de Stadswerven, toch wel redelijk volgebouwd is. En zo'n stukje groenpark met die sportactiviteiten sluit ook heel mooi aan bij De Staart waar toch wel wat in de volksmond wat achtergebleven gebied is die daar dan ook gebruik van kunnen maken. Dus wat dat betreft staan wij vooralsnog heel positief tegenover dit stuk. En ja, daar wil ik het voor deze ronde nu even bij laten. Nog één puntje, daar wil ik wel nog de nadruk op leggen, dat hebben we vorige week ook gevraagd. Als je kijkt naar het gebied, wat voor positieve ontwikkeling we daar gaan maken, zou ik echt de nadruk toch willen leggen dat we ook Trivire moeten gaan benaderen om zeg maar die afzichtelijke appartementen, om daar iets aan te gaan doen. Om daar eens een stuk vernieuwing in toe te passen zodat die ook beeldtechnisch beter gaan passen in het te ontwikkelen gebied.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond. U wil nog een keer? Nou, vooruit, omdat ik u net vergeten ben.

De heer Stolk: Ik heb eigenlijk één vraag niet gesteld. Wat gebeurt er als wij deze, hoe heet dat, besluiten tot om het te gaan doen? Wil het dan zeggen, hebben wij nog kans in het vervolg, in het traject, dat wij dus op deelgebieden nog kunnen ingrijpen, sturen? Of als wij vanavond het vinden dat het naar de raad moet, wordt het nog een bespreekstuk,

komt er nog iets bij, is het dan als het doorgaat, is het dan niet meer de positie van de raad om daarin te kunnen sturen?

De voorzitter: U kijkt mij heel vragend aan maar ik …

De heer Stolk: Dat is voor de wethouder.

De voorzitter: Ik wou net zeggen, ik geef graag het woord aan de wethouder en die kan daar dan misschien mee beginnen.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, een intensief traject hebben we achter de rug met heel wat omgevingsdialogen. In ieder geval drie. Ik zit te denken of ik nou de tel inmiddels kwijt ben of we er inmiddels vier hebben gehad maar in ieder geval een afsluitende ook nog met alle participanten. En ja, wat … Wij hebben hier natuurlijk een prachtig gebied in dit plan benoemd als een waterplein. Nou, en een plein komt pas tot zijn recht als de plinten eromheen ook een goede invulling krijgen. En we hebben natuurlijk al heel veel plannen, heeft u als raad vastgesteld. De Binnenhavenvisie bijvoorbeeld, een aantal kaders rondom de verdere vergroening van de Stadswerven. Want dat is in een tijd inderdaad, nou ja, stedenbouwkundig ontworpen dat groen wat minder hoog op de prioriteitenlijst stond dus daar is een slag gemaakt naar de nieuwe inzichten van deze tijd.

Nou, en zo zijn er nog heel veel meer beleidskaders en uitgangspunten zelfs tot aan andere partners zoals Rijkswaterstaat die de veiligheid rondom de vaarwegen en dergelijke daar regelen. Maar we hadden nog nooit met elkaar dit gebied als gebied gepakt en gezegd, oké, als je al die ambities en doelstellingen hebt, hoe ga je dat dan vervolgens in dat gebied prioriteren en langs welke ontwerpprincipes doe je dat? Want dat hebben we inderdaad in 2021 denk ik, geloof ik, dat we dit project zijn gestart met u, ook al gezegd van, ja, er kan zoveel in het gebied dat als je dat allemaal gaat doen, ja, dan doe je niet recht aan de hoogste kwaliteit uit het gebied halen. Dus dat vraagt prioritering en een ontwerp, een aantal ontwerpkeuzes. Nou, dat is wat nu voorligt. En dan is het, snap ik heel goed dat een aantal van u zoiets heeft van, ja, en is dan wat er nu is, kunnen we daar dan mee instemmen? Is het beslissingsrijp? Ja, het is niet een stuk waarin dus alles al helemaal is uitgewerkt omdat het, ja, eigenlijk een langzame trechtering is in een aantal keuzes die je maakt. En nogmaals, u heeft heel veel visies. Nou, de Omgevingsvisie heb ik nog niet eens genoemd, zitten ook een aantal principes in. En wat dit is, is een eerste stap. Het is geen visie meer maar een ontwikkelplan dus eigenlijk tussen een visie en een uitvoeringsprogramma in. En daar maakt u wel degelijk met dit plan keuzes in. Want inderdaad, een aantal hebben het al gememoreerd, het is, ja, als je het een doet dan kan het ander niet. Daar zal ik zo meteen wel even op een aantal thema's ingaan. Daarom zit er ook een actieagenda bij hè, dat is paragraaf 9. Waarin vervolgens is gezegd van, nou, welke zaken kan je in fase 1 doen, wat is fase 2 en wat is fase 3? Nou goed, daar heb ik een aantal van u ook wat uitspraken over horen doen. Als het gaat om bijvoorbeeld Hanneken van Dordt in de fasering, ja, die hebben wij nog niet in de eerstvolgende fase zitten. Ik heb inderdaad ook de insprekers horen zeggen van, ja, in een aantal, in de laatste omgevingsdialoog waren erbij ook die zeiden, je zou zo'n beeld eigenlijk als eerste in die fase mee moeten nemen want dan geef je een mooie inkleuring in het gebied. Nogmaals, hij staat niet nu in die prioritering in de actieagenda. Dat zou ook betekenen natuurlijk dat je daar vervolgens de middelen voor

op moeten halen om daarin te faciliteren. Dus dat wil ik u nadrukkelijk meegeven, als dat iets is wat u zegt als raad van, nou ja, dat willen we eerder in die fasering, dan zult u daar een wens op mee moeten geven zo meteen bij de vaststelling.

De heer Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ja, even een vraagje over dat beeld van Hanneken. U heeft het erover, dan moeten we geldmiddelen ophalen. Waar moet dat geld opgehaald worden? Ik dacht dat het misschien wel in die 10 tot 15 miljoen zat?

De heer Burggraaf: Ja, als het gaat over de financiering, kijk, dat is dus ook als je een ontwikkelplan maakt met een aantal kaders. Vervolgens wil je een beetje de bandbreedte meegeven, wat zijn nou de kosten per verschillende maatregel? En een eerste verkenning daarin, dat is ook meegegeven in het voorstel, zit tussen de 10 en 15 miljoen budget. En mijn punt over de begeleiding is, ja, ga je zo meteen ga je natuurlijk een voorbereidingskrediet aanvragen. U vroeg ook van, nou, is dan als je dit vaststelt, is dan de raad nog weer eens een keer aan zet? Ja, natuurlijk want we hebben dan nog niet, we hebben dan …

U geeft zo meteen richting aan hoe u het gebied gaat inrichten, een aantal hele belangrijke ontwerpprincipes. Dus dat legt u vast. Dat betekent wel degelijk dat je die principes die je hier neerlegt van een landtong die groen wordt, dat is dan de route dus dat is dan iets wat u vastlegt. Maar vervolgens hoe je het precies gaat inrichten of er, waar de bankjes komen bij wijze van spreken of hoeveel, wat voor soort groen of hoeveel groen, of er ook kinderspeelplaatsen komen, et cetera, ja, dat is natuurlijk iets wat je nader moet uitwerken. Dus daar komen we voor u bij terug voor een voorbereidingskrediet. En vervolgens ga je voorlopig ontwerp maken en die bespreken we ook nog weer een keertje met u voor een aantal principes daarin. Dus dat is zeg maar de stappen die je doorneemt. En dat is mijn punt voor budget. Als u dus zegt van, ja, een Hanneken van Dordt vinden we heel belangrijk in fase 1, ja, dan zal je in je voorbereidingskrediet dus ook geld moeten ophalen om zo'n initiatief te begeleiden. Want ze hebben zelf aangegeven dat ze Crowdfunding gaan doen maar ja, je zal in het gebied ook de exacte locatie dan moeten gaan verkennen, je zal moet kijken van, nou ja, wat betekent dat voor beheer en onderhoud, et cetera. Nou, een deel kan je zeggen, dat moet de stichting doen maar er zal altijd natuurlijk een deel werk zitten wat dan bij de gemeente komt. Ja, en daar zullen we dan een voorbereidingskrediet voor moeten regelen.

De voorzitter: Mijnheer De Boer.

De heer De Boer: Voorzitter, dank u wel. Ja, ik hoop dat de wethouder met mij eens is dat het project loopt ook al een aantal jaren. Er zijn een aantal geldschieters die hebben gezegd, wij willen hier geld aan mee besteden. Als we te lang wachten en hij komt pas in fase 2 of 3 of 4 of maakt niet uit welke fase daarna nog komt maar ja, dan is er ook een kans straks dat die mensen die wat toegezegd hebben af gaan haken. Dus dan wordt het misschien echt een gebed zonder end. Dus ik denk dat we echt daar wel heel serieus

naar moeten gaan kijken. Want volgens mij, als je dat beeld daar neerzet na natuurlijk een verkennende fase, staat het volgens mij niet in de weg van de rest van het project.

De voorzitter: Volgens mij heeft de wethouder al aangegeven dat als de raad dit wil, dat de raad dit dus kan verzoeken. Wethou… Nou, mijnheer Stolk die wil eerst nog en daarna gaat de wethouder op een compacte wijze verder.

De heer Stolk: Ja. Hoorde ik nu goed zeggen dat de wethouder zegt, als dit stuk dus aangenomen wordt, dat we dus alleen op de inhoud nog verder kunnen. U had het over het eiland maar dat het dan, als het zover is, dat als we dat aannemen, dat dan dat eiland zo gemaakt wordt en dan kunnen we er alleen nog randverschijnselen voor regelen.

De heer Burggraaf: Ja, dat heeft u goed begrepen. Even kijken. Nou, dan waren er wat vragen over de fasering, met name als het ging om parkeren. Ja, dat was ook wel een zorg bij bewoners van, goh, als u dan die parkeerplek gaat verplaatsen, zorg je dan wel dat vervolgens de nieuwe faciliteit erin zit. Dus het is voor die parkeeropgave één, is het niet per se noodzakelijk om de parkeergarage al te verplaatsen om het stadsstrand en het zwemmen te kunnen faciliteren. Dus dat is één, dus je hoeft niet …

Je kan al beginnen met, en dat staat ook in de prioritering hier, laten we nou in de eerste fase is ons voorstel wel al dat stadsstrand gaan uitwerken. Met het steigerwerk en het veiliger zwemmen wat nu al langs die trappen gaat. En in diezelfde fase start dan een verkenning, een nadere verkenning op wat je met het parkeren kan doen. Want, nou ja, die zou je dan kunnen verplaatsen naar het Energieplein zoals die nu ingetekend zit. De vraag is even, hoe kan je dat combineren eventueel met het servicecentrum zeg maar het Kopgebouw wat er nu zit. Misschien zijn er ook nog wel andere denkrichtingen mogelijk. Het enige uitgangspunt die u hier vaststelt is, regel een parkeerplek die ook een bredere parkeerhubfunctie heeft. Dus die niet alleen voor het parkeren in het gebied is maar die tevens een functie vervult voor mensen die naar de binnenstad willen, daar parkeren en dan misschien met openbaar vervoer of nou, met fietsen of zoals daar is aangeven, de watertaxi's voor over water vervolgens verder kunnen. Dat is het uitgangspunt wat u vaststelt. En vervolgens gaan we dat eerst allemaal eens een keer goed op een rijtje zetten. Ook kijken welke investeringen het vraagt, wat de voor- en nadelen zijn, et cetera. Maar in de fasering zal het natuurlijk altijd zo zijn dat je pas een parkeervoorziening gaat verplaatsen of weghalen op het moment dat je ook meteen dan een goed alternatief in het gebied daarna meteen kan creëren. Hetzelfde geldt voor de cruiseschepen waarvan wordt gezegd, ja, er zit inderdaad een afweging in. Ik hoor de Partij van de Arbeid zeggen, ja, moet je dat nou in dit gebied doen? Ja, als je het toerisme met cruiseschepen, rivercruiseschepen wil faciliteren voor je stad. Ik zou zeggen, doe dat vooral want het levert echt de binnenstad heel veel bezoekers op. En ik hoor er heel veel ondernemers, winkeliers in toenemende mate zeer positief over spreken dat het hun ook echt omzet oplevert. Dus ik zou zeggen, faciliteer het. Dan is dit echt de enige realistische plek. Vervolgens heb je natuurlijk wel een aantal dingen te regelen. Terecht zeggen de bewoners en Trivire, ga met ons dan vervolgens in die verdere uitvoeringsfase in gesprek hoe je dat op een manier kan doen dat ons geen overlast geeft. Dat betekent bijvoorbeeld walstroom aanleggen. Dat betekent een goede inrichting met de kade en de breedte daarvan. En met de binnenvaart inderdaad het gesprek, dat hebben jullie ook in technisch vragen aangegeven, als hier dan de ligplaats

komt te vervallen, hoe zorg je dan dat die nog wel steeds op hetzelfde aantal ligplaatsen hebben als toen we dit ontwikkelplan gingen maken? Dus dat zijn zaken die we daarin dan absoluut meenemen. Ja, dan was Gewoon Dordt die gaf nog aan voor de Biesboschhal. Jammer dat daar nu nog geen nadere uitspraken over gedaan zijn. Ja, kijk, daar zit ook in de fasering, dat betekent dat je een Biesboschhal eerst eens aangeeft, wat voor functie wil je het geven? Nou, dat is nu duidelijk gemaakt. Je hebt een rondje door de Wantij en die wil je graag een openbare functie vervullen en je wil graag ruimte geven aan de Biesboschhal om ook optimaal te kunnen ontwikkelen. En dat is ook een van de argumenten geweest waarom we in dit ontwikkelplan de keuze hebben gemaakt om te zeggen, ja, waar ga je een leefwerf kunnen faciliteren? Daarvan hebben we gezegd, doe dat nou niet voor de kade die verder loopt dan de Biesboschhal zelf want daarmee beperk je ook de toekomstige gebruiksmogelijkheden van de Biesboschhal. Daarmee kom ik op uw vraag, ja, hoe zit dat nou met het amendement A7A? Ja, dat vraagt denk ik iets meer duiding van de historie rondom het burgerinitiatief Leefwerf. Laat ik vooropstellen dat, nou, u allen heeft daar al in 2016 met een brede raadsmeerderheid gezegd, ja, dat is een goed initiatief. En met recht want daar zitten mensen met heel veel passie voor de binnenvaart, voor het maritieme.

En inderdaad ook het historische karakter zeg maar van het gebied en wat in onze regio gewoon enorm belangrijk is. Er zitten ook mensen met heel veel kennis van het maritieme en die zeker ook in de afgelopen jaren of tientallen jaren misschien bijna wel, ook echt de stad veel hebben gebracht als het gaat om een stad die met zijn rug naar het water gekeerd was, het water te gaan gebruiken en ook de kwaliteiten daarvan weer te laten zien. Dus absoluut een belangrijke aanvulling in het gebied. In 2016 heeft u een besluit genomen om te faciliteren dat die Leefwerf er komt maar wel met een sluitende exploitatie. Vervolgens is in 2017 een provinciesubsidie verstrekt en is de discussie ontstaan, voor een sluitende exploitatie moet je tien schepen hebben, was toen de analyse. Toen heeft de raad gezegd, nou, college, we dragen u op om een maximale inspanningsverplichting te leveren om minimaal zeven schepen te gaan realiseren. Want ook toen werd wel ingezien van, ja, het gebied heeft ook in ruimte zijn beperkingen dus dan moet je keuzes maken. Dus toen heeft u de opdracht gegeven aan het college, ga minimaal zeven historische schepen faciliteren en een maximale inspanningsverplichting om er maximaal tien te faciliteren. Vervolgens zijn er vijf historische schepen, varende schepen in de Insteekhaven gerealiseerd. En het Zwaantje als ook een historisch schip maar met een iets andere functie. En hebben we bij de … Is de, moet ik het even goed zeggen, René Siegfried en de Veerdienst is aan de, zijn die twee schepen aan de Biesboschhal zijn gelegd. Dus daarmee heb je, het is maar net even hoe je telt, zeven tot acht historische schepen gefaciliteerd. Toen bij de verkoop van de Biesboschhal is er een bouwenvelop meegegaan die ging over de kade ter breedte van de Biesboschhal. En daar heeft u destijds een amendement op aangenomen en gezegd, goh, die maximale inspanningsverplichting ligt er om die tien historische schepen te realiseren. Nou, tel even bij elkaar op, je hebt er nog niet alle tien liggen want er zitten er vijf a zes in die Insteekhaven. Dus daar kwam vervolgens het amendement uit voort om voor die Biesboschhal te bezien of er nog vijf schepen gerealiseerd konden worden. Want dan had je die som van tien schepen te pakken. Voor zover er niet de contractuele rechten van OCW in de weg zat want daar zijn ontwikkelafspraken mee gemaakt en Rijkswaterstaat zegt, het kan. Want ja, het moet wel veilig kunnen. Vervolgens hebben we in ieder geval al drie schepen voor die Biesboschhal en die kade kunnen faciliteren. Dat zal voor het

voormalige opleidingsschip betekenen dat die iets verder uitsteekt zeg maar dan puur de kade van de Biesboschhal maar hij ligt nog steeds wel vooral voor die kade aangelegd. En toen hebben we ook aan u meegegeven, ja, we gaan nu een ontwikkelplan in en dan hebben we weer met elkaar af te wegen. Want dan even de rekensom is dan acht a negen historische schepen heb je dan gerealiseerd. Ja, als je die maximaal tien wil realiseren heb je dus nog wat plek te vinden. En laat dat nou een goede integrale afweging zijn die je hier bij het ontwikkelplan doet. Nou, dat is wat er nu voorligt. Ik denk dat er twee aspecten zijn die u daarin zou moeten meewegen. Eén is het exploitatieaspect. We zijn met de stichting inmiddels ook het gesprek gaande om te kijken van, nou, wat doen we met de havengelden? Want tot nu toe zijn er nog geen liggelden in rekening gebracht bij Leefwerf. Dat past ook bij de uitgangspunten die in het begin zijn gemaakt want er is gezegd, ja, zolang er niet zes a zeven schepen liggen zullen we nog geen liggelden in rekening brengen. Pas vanaf dat moment gaan we getrapt het wel in rekening brengen. Daar zijn ook eerdere afspraken gemaakt op een soort kortingsregelingen. Wat als we die tien niet halen, hoeven we dan iets minder te betalen zodat we wel die exploitatie rondkrijgen.

Dus dat is eigenlijk een apart financieel vraagstuk. Waarvan ik persoonlijk vind van, ja, doe het nou zuiver. Reken liggelden zoals je dat bij elke andere gebruiker ook zou doen. En als je zegt van, we vinden het een maatschappelijk initiatief die we graag willen ondersteunen, doe dat dan via een, nou ja, subsidie, een bijdrage in de exploitatie want dan doe je het vanuit je beleidsmatige overweging. Nou ja, en dan is er vervolgens dus nog om aan die maximaal inspanningsverplichting van tien te voldoen één ruimte te vinden voor één a twee schepen. En daarvan hebben we een omgevingsdialoog gehad met verschillende partijen. Hebben we nu een keuze gemaakt om te zeggen, ja, we hebben een landtong die is enorm van waarde in zijn groene aard, een openbaar karakter kan je eraan geven, een parkkarakter. Dat kost inderdaad veel geld. Dat werd nog gevraagd. Er moet wel gezegd worden, het saneren kost veel geld of je nou bebouwt of niet. Dus die kosten ben je sowieso kwijt alleen je krijgt natuurlijk de inkomsten niet terug wat je wel kreeg als je vijf woningen doet. Daar hebben we nog wel met OCW ook echt nog wel gesprekken te voeren hè want ze hebben nog formeel daar gewoon contractuele rechten op. Dus daar moeten we ook, als u zegt, ja, die kant willen we op want vooralsnog zullen we daar gewoon woningen neerzetten. Maar als u dit plan aanneemt zegt u, nee, we wijken af van onze eerdere ambitie daar om woningen neer te zetten, we willen hem nu groen hebben, dan gaan we die gesprekken met OCW verder aan. Nou, dan maak je dus en doe je dus een forse investering voor een openbaar parkgebied. En toen hebben we gezegd, ja, dan kan je beter dus met de Biesboschhal die al best wel ingebouwd wordt met schepen, dat past heel goed bij het karakter maar geef daar nou de ruimte om ook nog voor de toekomstige ontwikkelingen ook de ruimte eromheen te kunnen gebruiken. En geef vol ruimte aan die groene ontwikkeling op de landtong waarbij natuur, zeg ik naar Partij voor de Dieren ook toe, heel erg belangrijk is, de getijdennatuur. Dus dat ziet u ook in de ontwikkelplannen, we hebben drijvend groen langs die oever van die landtong aangebracht om echt die getijdennatuur terug te brengen. Dus dat betekent gewoon dat je echt voor aan die waterkant kiest voor andere kwaliteiten. Plus dat openbare karakter waarvan we gezegd hebben, nou, laten we dan die één a twee schepen aan inspanningsverplichting aan de Insteekhavenkant zoeken en niet aan de kant van de Biesboschhal.

De heer Struijk: Voorzitter?

De voorzitter: Ik zoek bij de heer Burggraaf altijd even naar een moment dat die echt wel adem moet halen, mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Prima hoor, maar hij …

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Struijk: Kan heel lang doorgaan. Nee, ik dacht opeens, ja, zomaar een ideetje hè, die landtong groen, drijvend groen en de Leefwerf een klein beetje tegemoetkomen. Ik kan me herinneren dat ik in Parijs wel eens binnenvaartschepen gezien heb waar allemaal bomen uitstaken, dus die echt helemaal groen opgetuigd waren. Is dat misschien een waardevolle suggestie?

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, waar u voor kiest, als je nu binnen dit ontwikkelplan naar de oever kijkt, dan is de landtong echt bedoeld voor een natuurlijke invulling en niet voor een invulling met schepen. Ook al zet je daar groen op, het is echt drijvend, drijvende natuur in het water. Dus dat is wel wat anders dan de suggestie die u doet. Al ben ik groot voorstander van als Leefwerf, dat zit ook overigens in de plannen, een goede groene kwaliteit geeft aan de Insteekhaven. Dus dat is ook altijd het uitgangspunt geweest, dat zal u ook zien op impressies, dat daar ook rondom de schepen groene invullingen worden gegeven. Daar hebben we ook met de stichting overigens over gehad, daar hebben ze ook echt zelf de ambities om ook zelf een bijdrage te leveren aan het drijvend groen. Dus dat zit er absoluut in maar het is wel van een andere orde dan nogmaals de getijdennatuur groen waarvan we zeggen, leg dat nou aan de landtongzijde daar. Maar ook, ja, je kiest ervoor om niet een opbrengst van woningen binnen te halen dus je kiest voor een openbare parkinvulling voor een landtong. En dan is het nogmaals weer terugkomend, er zijn heel veel mooie initiatieven maar je hebt een aantal ontwikkelkeuzes te maken om echt de keuze die je daar maakt volledig tot zijn recht te kunnen komen. Dus dat is uiteindelijk de afweging in dit ontwikkelplan geweest en dus de keuze die we aan u hebben voorgelegd, realiseert drie schepen voor de Biesboschhal en realiseer die andere één a twee schepen, probeer die te zoeken in de Insteekhaven. Waarbij …

De voorzitter: Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik ga ook even een stukje terug nog want het gaat mij erom niet zozeer over dat er per se vijf schepen langs die kade moeten liggen. Kijk, er lag een amendement en dat was gewoon heel erg concreet. Ik bedoel, er werden aantallen in genoemd en we moeten het nu afleiden uit een tekeningetje waar drie, drieënhalf, drie schepen getekend staan. Ja, ik heb nog niet het gevoel dat … Ik hoor andere fracties ook zeggen, die zeggen dat voor hen gevoel aan het amendement tegemoet is gekomen maar ik zie dat nog niet. Ik vind het toch wel erg … Nou ja, omdat het amendement zo concreet is zou ik nu ook willen zeggen van, nou ja, dat kun je wel veranderen. Dan zou er een ander raadsbesluit genomen moeten worden maar dan moet dat wel concreet gebeuren zeg maar. En dat houdt … Ik heb nu het gevoel dat het amendement toch nog aan de zijkant blijft liggen.

De heer Burggraaf: Ja, ik probeer te bedenken wat ik daar nog aan kan toevoegen anders dan nogmaals het uitgangspunt die u in 2017 als raad heeft vastgesteld en heeft gezegd, doe de maximale inspanningsverplichtingen voor minimaal zeven, maximaal tien schepen. Heb rekenschap voor een sluitende exploitatie en als die er niet zit, nou ja, doe dat dan of via een korting op de havengelden of zeg ik dan, kijk of je daar via een subsidie een bijdrage kan leveren als het minder dan dat worden. En nogmaals, het amendement in 2020 die toen destijds specifiek ging over de discussie aan de Biesboschhalkade waar de bouwenvelop echt niet verder strekte dan de kade ter breedte van de Biesboschhal zelf. En u zult, als u dat terugziet, kijkt, toen die discussie toen speelde zouden er maar twee schepen voor de Biesboschhal komen. Dus we hebben in de tussentijd in overleg met de Leefwerf ook ruimte gecreëerd om een derde schip aan de Biesboschhal neer te leggen dus daarmee zit je op drie.

Nou ja, en dan kan je nog kijken, ga je er twee meer aan die kant leggen. Maar dan kom ik nogmaals weer terug op de afweging die gewoon er ligt. Zeg je dan, doe dat dan aan de kade die nog, even kijken, moet ik altijd goed zeggen, aan de westkant van de Biesboschhal zit. Daarvan hebben wij gezegd, nou, kies ervoor om dat in de Insteekhaven te doen. Waarbij ik ook al met de stichting gesproken heb en het me ook duidelijk is dat dat echt een technische uitdaging is. Dus de eerlijkheid is ook dat het niet gegarandeerd is dat je daarmee voor twee schepen een plek gevonden kan worden hè, dat vraagt ook nog nader uitzoekwerk. Maar goed, nogmaals, het is keuzes maken in zo’n plan. En dan hebben wij gemeend dat als je toch voor een volledige groene landtong gaat, als je daar gewoon graag een rondje Wantij wil maken met heel veel publieke openbare invulling en functies, dat je daar ook plekken moet bieden waar gewoon ruimte en openheid is. En waarbij ook nogmaals de Biesboschhal, waarvan we gewoon, dat is de volgende stap dan, gaan zoeken van, wat is daar dan een goede invulling voor en via welke wijze. Dat je de ruimte hebt om dat ook in dat gebied nog alle kanten op te kunnen om dat te faciliteren. Dan waren er nog met de landtong vragen met betrekking tot het saneren en het behoud van de bomen van GroenLinks en Partij voor de Dieren. Kijk, één realiteit is dat er echt wel veel bomen tussen staan die aan het einde van hun levensduur zitten. Ik hoor veel van de, als ik de omgeving spreek, ook degene die op de schepen daar gewoon wonen. Die zeggen, ja, als er een keer een flinke storm is, dan bewegen ze behoorlijk. Er vallen nog wel eens takken uit. De vraag is serieus bij heel wat bomen, hoe lang is de levensduur nog? Dus hoeveel ga je dan geld uitgeven zeg maar aan saneren met behoud als het behoud zeer onzeker is en de bomen toch al, nou ja, ook maar de vraag is hoe lang ze daarna nog mee kunnen. En kan je dan dat soort, dat geld wat je daaraan uitgeeft kan je ook besteden aan nieuw groen wat nog heel erg lang meegaat. Dus dat is een afweging. En het andere, maar dat stond al in de technische vragen, er is gewoon een flink onderzoek naar gedaan. Is het maar überhaupt de vraag of je het voldoende kan saneren met een wegzuigmethode? Want het is echt, ja, het heeft een historische geschiedenis van een werf dus u zult begrijpen dat de grond daar ook gewoon echt enorm, enorm vervuild is. Daarom is die nu ook afgesloten omdat het gewoon onveilig is om er te komen dus je moet daar gewoon echt fors saneren. Dus ik vraag me ook werkelijk af of je vervolgens als je ziet hoeveel grond je dan weg moet halen, of het realistisch is om te verwachten. Dat kan als laatste, voorzitter, dan zet ik echt een punt. En besef dat we ook de punt van de landtong nog moeten afronden. Dus hij is nu te smal de doorvaart dus er moet nog een flink stuk van de punt van de landtong af worden gegraven, ook om de jachthaven en voor de Leefwerf, de

Insteekhaven daar goed bereikbaar te hebben. Dus daar zullen ook echt op de punt van de landtong ook sowieso gewoon nog bomen verdwijnen. Ja, het liefste zou je natuurlijk allemaal meteen volwassen groen willen hebben maar onze overweging is dat het ... Dat je er niet aan ontkomt om gewoon die groene kwaliteit weer opnieuw op te bouwen op die landtong.

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ja, dank u, voorzitter. Ik wilde reageren op iets wat twee minuten geleden gezegd is maar het duurde enigszins lang voordat de zin afgelopen was. Dat ging over die beweeglijkheid van bomen.

Is de wethouder op de hoogte dat het een teken van vitaliteit is dat iedere boom beweeglijk is en dat het juist zorgt voor dat die beter kan overleven. Dus dat argument vind ik niet al te sterk. Bovendien, daarna hoorde ik iets dat ik niet zo goed begreep. Dat u zei eerst van, ja, er moet misschien veel afgegraven worden en daarna zegt u van, ja, die punt moet ook nog afgegraven worden. Dan denk ik heel simpel, dus dat is het probleem niet.

De voorzitter: Mijnheer Stolk er gelijk achteraan?

De heer Stolk: Ja, ik had eigenlijk een vraag aan de wethouder nog. Hoelang hebben wij nog tijd om dit project vooruit te schuiven? Zit er haast bij? Moet er snel een besluit genomen worden?

De heer Burggraaf: Ah, nee, ik keek naar de voorzitter, ik dacht dat de tijd van de commissie al zo lang had gebruikt dat we aan het einde van de commissietijd zaten. Dat nog niet.

De voorzitter: Nee, maar mijnheer de wethouder, u kan vast wel iets meer vaart erin maken nu.

De heer Burggraaf: Is goed, ik ga mijn best doen. Nee, ja, weet je, we zitten gewoon in het traject, nogmaals, waar het verstandig is om nu een aantal principes vast te stellen want dan kan je vervolgens ook verder met de uitvoering. En ik zou zeggen, juist ook de partijen die allerlei plannen hebben verdienen het om daar duidelijkheid van u te krijgen van, ja, langs welke lijnen gaan we vervolgens de volgende uitvoeringsstappen doen. En om even terug te komen bij de landtong, ook dat is er een, u besluit met dit ontwikkelplan om hem groen te houden en er zitten vervolgens een aantal uitvoeringsstappen bij. Nou, daar zullen we ook het aspect wat u zegt van, ja, behoud van bomen versus opnieuw inrichten, dat punt zal daar natuurlijk ook weer terugkomen. Alleen ja, ik geef u alvast mee wat ik tot nu toe in de analyse heb gezien en dat is niet over één nacht ijs geweest. Dus er is niet gewoon gezegd van, nou, haal maar weg. Er ligt echt een degelijk rapport onder om te kijken van, ja, kan je het met behoud van het groen. Mijn overtuiging is gewoon, ik wil ook geen valse verwachtingen wekken, dat je uiteindelijk in die weging zegt, ja, het is niet haalbaar. Maar goed, nogmaals, daar komt de volgende uitvoeringsstap naartoe en dan kunnen we daar opnieuw nog weer eens even een keer het gesprek voeren. Dan kunt u ook het rapport een keer inzien. Kunt u zelf ook eens even goed kijken van, nou, waarvan is dat nou bedacht? Even voor de

Partij voor de Dieren, vleermuisvoorzieningen. Absoluut, foerageergebieden zitten gewoon eigenlijk in dit plan omdat we, uiteindelijk als we dit allemaal uitvoeren heel veel bomen terugkomen. Dat zijn nou precies de plekken waar ook, wat goed voor flora en fauna is zeg maar en dat zit in de plannen dat dat meer terugkomt. Ik hoorde wel heel veel vragen ook als het gaat bijvoorbeeld, komt er dan ook een fossielvrij brandstofpunt, komt er een openbaar toilet? Kijk, openbaar toiletvoorziening is natuurlijk gewoon, of een toiletvoorziening is iets wat je meeneemt bij de uitvoering van een zwemwatervoorziening. En een brandstofvoorziening zou ik zeggen, ja, dat is niet primair voor dit gebied relevant om nu vast te leggen.

Dat is wel degelijk relevant voor meer je bredere gesprek die ik ook met het Klein Schippersgilde heb van, nou, we vinden rondvaart belangrijk, we vinden watertaxi's belangrijk, daar moeten voldoende steigers voor zijn. Daar hebben we een heel plan voor, zitten we een aantal fases in. En daar zit ook het vraagstuk Achterweg en waar kan je die schepen dan laten overnachten en stallen? Waar kan je dan uiteindelijk zorgen dat ze ook aan de walstroom hebben, andere brandstoffen. Maar dat is een veel bredere afweging over eigenlijk het hele water van Dordrecht, sterker nog, het hele water van de Drechtsteden. Want ja, dat strekt verder zelfs dan de stad. Dus dat vergt op een wat hoger niveau zeg maar daar je keuzes en je faciliteiten en voorzieningen afweging en beslissing over nemen. Even kijken, voorzitter, of ik alles gehad heb. Ja, er was nog de vraag voor de wandelroute. ChristenUnie/SGP die zei, goh, start daar nu vooral mee. Ja, kijk, het is niet realistisch om die complete wandelroute meteen te hebben liggen maar ik ben het absoluut met u eens dat we die waar het kan meteen elementen daarvan moeten realiseren. Want ik hoorde volgens mij vorige week een discussie ook, goh, er komt dat woongebouw met de aanvaarbeveiliging. Ja, het lijkt me heel verstandig om daar meteen, nu dit nog ontwikkeld wordt, meteen te kijken, kunnen we daar de steigers ook bij die aanvaarbeveiliging leggen. Want terecht, als er een bewoner komt te wonen, dan is het meteen maar duidelijk wat de functie daar wordt en hoe het daar komt te liggen. En, nou ja, zo zullen we gewoon pragmatisch kijken op welke plekken kan je elke keer die wandelroute weer een stap verder brengen? Even kijken, voorzitter, heb ik ze dan allemaal gehad? Ik denk het wel. Er was nog één vraag over de Badweg, dat ging niet zozeer over compensatie groen maar meer over de compensatie voor de vleermuizen. En dat is, aan die zijde is voorzieningen voor de vleermuizen neergelegd. Maar nogmaals, het groen in het gebied wordt vele malen meer met deze plannen dan nu het geval is. O ja, en als laatste nog, Fractie van Waardhuizen onder andere over de veiligheid van het zwemmen. Ja, daar zijn we ons ook echt terdege van bewust. Ook als het gaat om inderdaad van, hoe combineer je dat nou met aan- en afvaarten van de passanten, van de rondvaartboten, watertaxi's. Ja, dat is echt iets wat we in de uitvoeringsfase heel goed verder moeten verkennen en moeten bekijken. Waarvan ik bijvoorbeeld dus de duikplank een heel mooi element vind maar me ook heel erg afvraag of die niet als eerste in de uitvoeringsfase gaat sneuvelen omdat het gewoon niet veilig is en dan moeten we het niet doen. En dan denk ik ook, als u zegt zo meteen, we willen een Hanneken van Dordt meteen, heb je daar ook al een heel mooi punt om meteen in het gebied neer te zetten. Dus dan heb je ook niet zo'n aspect nodig. Dus die zullen absoluut ook in die uitvoeringsfase heel goed worden onderzocht en uitgewerkt en dan komen we dan bij u terug hoe de vork in de steel zit. Even denken, nou, volgens mij heb ik alles gehad, voorzitter. Anders dan hoor ik het vast.

De voorzitter: Ik begin bij mevrouw Van Herwijnen. Maar ik wil jullie allemaal wel even attent maken op het feit dat het kwart voor negen is en dat we langzaam richting een afronding gaan. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ja, dank je wel, voorzitter. Ik wilde van de wethouder toch nog eventjes horen over een hondenlosloopveld en het rekening houden met bevers en otters in het groenplan.

En over de vleermuizen, nou, ik vind het heel erg fijn dat er wordt aangegeven dat er groen voor terugkomt voor de vleermuizen. Alleen, het is natuurlijk wel een aandachtspunt dat het groen wat nu verdween is natuurlijk volwaardig groen en ja, als een vleermuis nu zich moet gaan richten op sprietjes, ja, daar hebben ze denk ik niet zoveel aan. Dus dat nog even als aandachtspunt.

De heer Burggraaf: Ja, dank u, voorzitter. Ja, het hondenlosloopgebied, dat nemen we mee in dat rondje Wantij. Want er zitten een aantal functies in dus dat is ook voor zo'n voorziening kijken van, nou, waar kan dat uiteindelijk gefaciliteerd worden. Voor vleermuizen is het natuurlijk altijd zo dat bij elke iets wat je doet als je bomen weghaalt, dan moet je gewoon verkennen van, nou, wat betekent het voor de bestaande dieren en hoe zorg je dat ze uiteindelijk dan worden geleid alsnog een andere vliegroute et cetera. Dus dat zit gewoon automatisch op het moment dat je een kapvergunning voor de landtong aan moet vragen, dan zijn dat een van … Dan moet je daar een … Moet je dat geanalyseerd hebben en aangeven hoe je daarmee omgaat. En u had nog een andere, die verstond ik niet goed geloof ik.

De heer …: Otter.

De heer Burggraaf: O ja, de otter. Ja, die hadden we in de technische beantwoording aangegeven dat het iets is wat in het kader van de getijdennatuur ook kan kijken waar dat zou kunnen. Maar wel met alle andere keuzes die je maakt. Dus je gaat zoiets niet in de buurt leggen van waar je de Kinepolis en het zwemmen voorziet. Dus we gaan het alleen doen op de plekken waar we zeggen, ja, dat gaat in de toekomst geen belemmering opleveren voor de andere activiteiten die je beoogd had in het gebied dus laten we daar ook vooral slim invulling aan geven. En er was tot slot, voorzitter, ik zag nog Trivire als opmerking staan. Een terechte opmerking van de heer Stam. Daar zijn ook gesprekken met Trivire over geweest want ja, je hebt natuurlijk gewoon een blinde gevel aan de achterzijde die niet meer nodig is omdat die werfactiviteiten niet meer zijn. Daar zou je enorme kwaliteit kunnen toevoegen. Sterker nog, in het kader van de verdichting van de stad zou je best wel eens twee dingen kunnen doen, en gewoon dat gebouw ineens veel aantrekkelijker maken en ook nog eens een keer extra woningen kunnen creëren. Daar zijn gesprekken met Trivire over geweest. Ik heb die niet persoonlijk gevoerd maar ik heb begrepen dat dat vooral zit in de afschrijvingstermijn van de woningen. Dus ja, dat nu de waarde eigenlijk nog te hoog is om het nu beet te gaan pakken. Maar ik deel absoluut de ambitie en zodra we daar kansen zien om het wel te gaan doen dan, nou ja, zullen we dat zeker Trivire toe stimuleren om dat te doen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Is er iemand, ik kan het me bijna niet voorstellen, maar is er iemand die nog geen antwoord heeft gekregen op een opmerking of een vraag? Nee? Oké, prima. Dank u wel dan. Dan is mijn vraag aan jullie wat we met dit stuk doen? En ja,

ik ben maar de voorzitter maar ik heb in ieder geval wel een x aantal fracties gehoord over Hanneken. Dat zou dan bijvoorbeeld middels een amendement kunnen. En dat zou al betekenen dat het een bespreekstuk wordt maar wilt u sowieso een bespreekstuk van maken? Ook ongeacht de … Dus dat we even, wel gelijk met het nadrukkelijke verzoek van mijn kant, als dit in de raad besproken wordt dat we niet vanavond overdoen.

Dus dat we wel even zeg maar op de punten waar we echt op dat moment de aandacht op willen vestigen, dat we het daartoe zoveel mogelijk beperken want anders dan blijven we in rondjes draaien. Mijnheer Struijk.

De heer Struijk: Voorzitter, is het dan geen optie om er een hamerstuk van te maken en te wachten op amendementen of moties, daar wordt dan automatisch over gesproken. Dan voorkom je in ieder geval dat we dit over gaan doen.

De voorzitter: Nou, dat ligt ook aan de discipline van de raadsleden zelf. Ik heb een aantal mensen zien knikken op het voorstel of het besproken moet worden. Dus ik wil even concreet zien, wie wil dit bespreken in de raad? Dat zijn er in ieder geval drie. Dat is PvdA, CDA en Op Ons Eiland. En VSP, mijnheer Stolk. Nee? U wilt even iets voorleggen. Nou, gaat uw gang.

De heer Stolk: Ja, ik heb daarstraks ook aangegeven, is dit al besluitwaardig? Is dit al besluitrijp? En ik denk het niet. En misschien dat dat ook misschien hier ter stemming kan gebracht worden of er fracties zijn die dat dus ook ondersteunen.

De voorzitter: Wie vindt dat het stuk niet besluitrijp is? Ik ben bang dat u heel erg alleen staat.

De heer Stolk: Helder. Dank je wel.

De voorzitter: Ja. Er zijn drie fracties die het willen bespreken maar ik weet niet wat mijnheer Noldus nog voor een extra optie aanbiedt?

De heer Noldus: Nou, als vervolg op wat de heer Struijk zegt, dan wellicht een bespreking aan de hand van moties en amendementen om te voorkomen dat we de discussie en het goede gesprek van vanavond opnieuw gaan doen.

De voorzitter: Maar we kunnen hem dan dus gewoon als bespreekstuk agenderen en ervan uitgaande dat de motie … Wie zou er een motie of een amendement in willen dienen? Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Nou, ik heb eigenlijk een vraag aan de drie fracties die het willen bespreken want ik heb nog niet van ze gehoord wat ze dan precies willen bespreken.

De voorzitter: Dat klopt maar zover waren we ook nog niet gekomen. Mijnheer Stolk die kwam tussendoor. Dus zeg het maar, mijnheer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, nou eigenlijk is het punt dat de wethouder zelf heeft genoemd, je moet echt keuzes maken om het plan tot zijn recht te laten komen. Wij

vinden dat hier te weinig keuzes worden gemaakt en het programma te overladen is en dat willen wij graag ook in de raad aan de orde stellen.

De voorzitter: Ja. Hoe zou u hem dan anders kunnen formuleren? Maken we de goede keuze? Geen idee. Welke keuze moeten we maken om dit plan tot zijn recht te laten komen? Maar dit is wel een vrij vaag ...

De heer Damen: Dit gaat met name, naar mijn oordeel, over de cruiseschepen. Die zorgen ervoor dat het programma leidt tot te krappe keuzes, te veel op te weinig ruimte.

De heer Kleinpaste: Maar voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Dan zou de PvdA toch met een amendement of met een voorstel kunnen komen als het gaat om die cruiseschepen? Want als we zonder inperkingen vooraf over die keuzes opnieuw gaan praten denk ik, dan hebben we in deze commissie het werk niet goed gedaan.

De voorzitter: Dus de PvdA komt met een motie of amendement? Met een amendement. Ja? Oké. Prima. Mijnheer Klerk.

De heer Klerk: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik denk dat dingen best bespreekstuk mogen zijn zonder dat ik hier nu hoef te besluiten of ik een motie van amendement ga indienen. Wat voor mij nog wel een punt is, is dat ik echt, en daar moet ik ook nog mee terug naar mijn fractie van, is er voldoende? Ik heb nog onvoldoende comfort over of dat amendement, of daar nu recht aan is gedaan. Omdat het een heel concreet amendement is en wij moeten het met een impliciete tekening doen en wat er vanavond gezegd is over hoe dat het amendement is tegemoetgekomen, hoe dat is uitgevoerd. En dat is, ja, voor mijn gevoel was het amendement te concreet om dat zo af te doen. Dus de politieke vraag is dan van, is er via dit ontwikkelplan voldoende uitvoering gegeven aan het amendement A7A?

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer De Boer.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, misschien een vervolg ...

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Nou, ik wou daarop vragen want '...', dat gaan we niet vanavond over doen maar dat is wel een vraag die vanavond ook op de agenda heeft gestaan. Dus als er dan ook geen motie of iets komt dan denk ik, ja, dan gaan we dat toch een deel van de avond opnieuw doen.

De voorzitter: Mijnheer Noldus, mijnheer Klerk geeft aan daar te weinig comfort bij te voelen en ik denk dat dat gewoon een hele plausibele reden is om iets te willen bespreken. Dat kan dus ook heel kort. Bent u allemaal zelf bij. Mijnheer De Boer?

De heer De Boer: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik sluit me geheel bij de heer Klerk aan over het amendement. Maar daarnaast heb ik nog steeds de vraag, en dat komt niet terug uit de technische vragen, misschien moeten we die opnieuw stellen weer, wat kost concreet het saneren van de landtong. Die is echt heel belangrijk.

De voorzitter: Een technische vraag. Daar krijgt u een antwoord op. Dat hoeft niet per se in de raad.

De heer Burggraaf: Nee, voorzitter, die vraag is heel makkelijk te beantwoorden maar die zullen we natuurlijk vertrouwelijk dan beantwoorden want dat betreft nog wat geheime financiële gegevens denk ik. Dus dat zullen we als technische vraag afdoen. En ik, ja, nogmaals, het zit hem met name niet alleen maar op de vraag dan saneringskosten maar ook welke opbrengsten. En dat maakt dan met name het vertrouwelijke deel, welke opbrengsten loop je ermee mis. Want dat is feitelijk de keuze die je maakt, je kiest ervoor om geen woningen meer te doen dus dat is opbrengst minder. En je moet vervolgens investeren om die, nou ja, de andere kwaliteiten weer op die langtong toe te voegen.

De voorzitter: We hebben volgende week dinsdag raad. Dus dat is even, dat was even mijn vraag. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja, voorzitter, want u vroeg ook nog of er mogelijk nog meer amendementen zouden kunnen worden ingediend. Ik moet het nog terugnemen naar mijn fractie maar ik zou me kunnen voorstellen dat er een amendement komt over Hanneken van Dordt en wellicht iets over parkeren.

De voorzitter: Nou, gaat u dat maar fijn bespreken in uw fractie dan. Iemand nog? Mijnheer Stam.

De heer Stam: Ja, enerzijds vind ik het wel ontzettend jammer dat we nu alweer gaan strooien met amendementen. Dit is gewoon een basisplan en volgens mij komt bij de uitvoering van alles nog aan de orde, parkeren komt nog aan de orde, Hanneken komt nog aan de orde, zwemmen komt nog aan de orde. En ik heb het idee dat we nu 77 vergaderingen gaan besteden aan allerlei amendementen die allemaal dezelfde inhoud kennen. Dat vind ik gewoon ontzettend jammer.

De voorzitter: Waarvan akte. Vooralsnog staat het op de agenda. Ik … O, twee of vijf minuten. Nou, laten we twee doen, hè? Ja? En het mag ook altijd nog aan het begin van de vergadering zijn dat u zegt, nee, we hoeven het uiteindelijk, want inmiddels zijn we een week verder en we hebben allemaal het licht gezien. Dus dan kan het alsnog op dat moment als een hamerstuk met een stemverklaring. Is ook nog een optie. Ik zou zeggen volgens de oude burgemeester hiervoor van, zullen we maar doen dan? Ja? Oké, dank u wel voor uw aandacht en nog een fijne avond.

3. **Initiatiefvoorstel fracties CDA, VVD, GroenLinks 'Geen dag zonder zon'**

4. **Raadsinformatiebrief over Wensen en bedenkingen op Initiatiefvoorstel 230207/BR1 'Geen dag zonder zon' - Raadsinformatiebrief**

Voorzitter: Mevrouw Koene
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. R. de Boer (Op Ons Eiland)
Mevr. Boom (VVD)
Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Dhr. In ’t Veld (VSP)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Mevr. Nieuwland-Van den Bosse (CU/SGP)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. Schalken (Beter Voor Dordt)

Insprekers: Dhr. L. de Boer, Dhr. Terra

Ambtelijke ondersteuning: Mevr. Meulenkamp (ambtelijke ondersteuning)

Portefeuillehouders: wethouder M. Burggraaf

De voorzitter: Zo, goedenavond, dames en heren. Gezellig. We gaan het hebben over zonnepanelen. Het initiatiefvoorstel zelfs, zonnepanelen binnenstad. De raadsinformatiebrief over wensen en bedenkingen op het initiatiefvoorstel ‘Geen dag zonder zon’. Dit is een beeldvormende sessie, dat betekent dat u technische vragen stelt en geen politieke. Als dat in ieder geval duidelijk is, daar ga ik wel extra op letten. En voor de notulen ga ik even, links zitten twee insprekers, die komen zo meteen aan bod. Wat betreft commissieleden, mevrouw Pichel, Forum voor Democratie, mijnheer Kleinpaste, Gewoon Dordt, mevrouw Boom van de VVD, mijnheer De Boer van Op Ons Eiland, mijnheer In 't Veld van de VSP, mijnheer Damen van de PvdA, mijnheer Den Hartog, GroenLinks, mijnheer Hartmeijer, SP, mijnheer Schalken van Beter Voor Dordt, mevrouw Nieuwland-Van den Bosse, ja, al voorname hè altijd normaal gesproken, van de CU/SGP, mevrouw Van Vugt van het CDA, mijnheer Van Dam Timmers, anders word ik standrechtelijk geëxecuteerd, van het CDA, mevrouw Van Herwijnen van de Partij voor de Dieren, mevrouw Wepster namens de griffie en mijn naam is nog steeds Irene Koene. We hebben dus twee gasten in ieder geval aan tafel, dat lijkt wel gezellig alsof we hier wat gaan eten met elkaar, dat doen we dan weer net niet, de heer Lucas de Boer en mijnheer Arjan Terra. Hoezo niet trouwens? Ja, dat is nou eens een goede. Gaan we de volgende keer regelen.

De heer ...: Oké, nou, dan ben ik de volgende keer ook aanwezig.

De voorzitter: Ja, oké. Ik kan wel wat nootjes proberen hier te krijgen dat is een …

De heer …: Nou, dat is … Nee.

De voorzitter: Nee, oké. Nou ja, oké.

De heer …: Is goed voor de lijn.

De voorzitter: Ja, maar dan heb ik een poging gedaan hè. Toelichting van de reden waarom we deze vergadering hebben dat is dat, even kijken, op 14 februari heeft de commissie naar aanleiding van het agenderingsverzoek gesproken over de mogelijkheden om te kunnen amenderen op de Welstandsnota. En vervolgens hebben de fracties CDA, VVD en GroenLinks tijdens de laatste raadsvergadering op 7 februari het initiatiefvoorstel ‘Geen dag zonder zon’ ingediend. Het college heeft hierop gereageerd. En ik ga niet alles voorlezen wat er hier in mijn annotatie staat want dan ben ik nog een halve avond bezig. Maar samengevat komt het erop neer dat het college de raad verzoekt de behandeling van het initiatiefvoorstel op te schorten zodat beter kan worden gereageerd op het voorstel, waarin ook zal worden ingegaan op de esthetische en iconische waarde van de stadsgezichten. Volgende bladzij. Dan staat er een hele riedel waar deze beeldvormende commissievergadering zich voornamelijk op zal richten, die ga ik ook niet noemen want het staat u vrij om te vragen wat u wil in een beeldvormende sessie. Goed, ik denk dat we eerst eens aan de insprekers beginnen. Wie biedt, wie wil als eerste? Ja, mijnheer De Boer, gaat uw gang. U heeft max vijf minuten hè, dat weet u.

De heer L. De Boer: Ik zal mijn best doen. Dank u, voorzitter. Dank u wel dat ik op deze manier bij mag dragen aan dit debat in de commissie over zonnepanelen. En ik wil u eerst even meenemen in iets wat niet in de bijdrage die u al toegestuurd heeft gekregen staat en dat is waarom ik hier eigenlijk zit. Het is ongeveer twee jaar geleden dat ik een vergunning heb aangevraagd voor zonnepanelen. Dat was nog in de coronatijd en daar volgde al vrij snel een negatief welstandadvies op. Eerst ambtshalve, toen ben ik zelf ook naar de Welstandscommissie toegegaan en toen was de conclusie, ja, mijnheer De Boer, u heeft wel een mooi precedent en een goed verhaal maar ja, het is op het voordakvlak dus we vinden het niet onzichtbaar genoeg, dat mag niet. En ik had zo’n goed onderbouwd verhaal en ik had ook een referentieproject gevonden wat wel vergund was een jaar eerder. Dat ik nadat het welstandsadvies door de Welstandscommissie richting de vergunningverlener, dat is iemand volgens mij van het Servicecentrum Drechtsteden was gestuurd, dacht die vergunningverlener van, goh, die mijnheer De Boer heeft een heel goed verhaal en de Welstandscommissie gaat er eigenlijk niet op in. Die legt het aan zijn teamleider voor en die belde mij. En die zei, mijnheer De Boer, ik heb uw verhaal gelezen, ik snap het negatief welstandsadvies niet. Er was ook nog een hele heisa want ik was toen al acht weken bezig met steeds maar reageren op ambtelijke adviezen die dan naar de Welstandscommissie gingen. Het was twee keer behandeld, ik zat er een keer bij, toen ging het niet door. Dus het is echt wel lastig als gewone burger om in dit doolhof, en voor een zonnepaneel heb je niet een architect of zo die weet hoe dat werkt, om dat voor elkaar te krijgen. Dus het was echt heel ingewikkeld. Maar uiteindelijk zei die teamleider, ja, ik snap uw verhaal wel en ik vind het eigenlijk een heel goed verhaal en ik snap niet waarom de Welstandscommissie daar niet anders mee omgegaan is. Dus als u dat goed vindt dan wil ik de wethouder voorstellen om af te wijken van het welstandsadvies. En aldus geschiedde. Dus uiteindelijk heb ik mijn zonnepanelen op het

dak liggen. Dus ik zit hier ook niet voor eigen belang want mijn zonnepanelen liggen gewoon op het dak al twee jaar.

Maar ik dacht vorig jaar wel, toen de energieprijzen zo omhooggingen van, ja, dit kan toch eigenlijk niet langer, dat het zo ingewikkeld is. Ik werk toevallig bij een woningcorporatie dus ik kan tekenen en schrijven maar ik ben niet de gewone burger wat dat betreft. Ja, ik ben wel een gewone burger maar ik denk dat negen van de tien Dordtenaren het allang opgegeven hadden. Dus het is bijna niet voor normaal, mensen die niet ervoor gestudeerd hebben bijna niet te doen. En ik vond ook niet dat ik heel erg fijn behandeld werd in de Welstandscommissie. Daar werd ik echt een beetje als een domme burger behandeld. Ik vond het ook raar dat, er was ook een burgerlid in die Welstandscommissie, die zei eigenlijk helemaal niks. En dan dacht ik, goh, die is er misschien toch een beetje om mijn belangen te behartigen. Maar goed. Voorzitter, ik ga nu even in op het voorstel. Ik hecht grote waarde aan de schoonheid van onze binnenstad en ik denk dat de volgende inspreker daar ook iets over zal zeggen. En de 19e-eeuwse Schil want ik woon daar zelf. En toch is het hard nodig dat de criteria verruimd worden voor zonnepanelen. En dat kan prima volgens mij zonder dat de belevingswaarde van onze stad erdoor wordt aangetast. Ik heb overigens de afgelopen tijd iedereen die bij mij thuis op bezoek kwam al maandenlang gevraagd wat ze ervan vonden, die zonnepanelen. Maar helemaal niemand had überhaupt gezien dat er zonnepanelen bij mij op het dak liggen. Dus het is ook niet iets wat opvalt. Tenzij je de hele dag, als je op straat loopt, zo loopt, omhoogkijkt. Volgens mij zijn er vier redenen waarom de verruiming van de criteria echt hard nodig is. De eerste is dat de energieprijzen veel hoger zijn dan voorheen, wel weer iets lager maar zijn nog steeds veel hoger dan ze eerder waren en dat zullen ze ook blijven. En veel inwoners van de binnenstad en van de 19e-eeuwse Schil die wonen in een oudere woning. Die oudere woningen hebben heel vaak een relatief slecht energielabel dus die woning gebruikt veel energie. Ze hebben dus ook meer last, wij hebben als bewoners van een oud huis, mijn huis heeft ook een label E nog steeds, meer last van die gestegen energieprijzen dan veel andere Dordtenaren die in een nieuwere woning wonen buiten dat beschermd stadsgezicht. De tweede reden is dat heel veel manieren om een gebouw te verduurzamen, om een huis te verduurzamen, die kunnen niet in het beschermd stadsgezicht. In de binnenstad is geen warmtenet en zal het volgens mij ook niet komen omdat het te ingewikkeld is, heb ik begrepen. Het inpakken van gevels is bij historische panden niet aan de orde. Het zomaar isoleren van een dak en het dak dan een stuk hoger maken ook niet want dan kom je aan de constructie. Dus heel veel panden hebben geen spouwmuren. Alles van voor 1910, 1920, die kun je ook niet isoleren. Dus het is niet zo makkelijk om je huis te verduurzamen. En zonnepanelen is nou net een van de weinige opties die wel mogelijk is, die betaalbaar is voor individuele eigenaren en bewoners en die ook echt iets doet voor je energierekening. En dat laatste is nu hartstikke urgent. De derde reden is dat er een wildgroei is aan zonnepanelen die zonder vergunning worden geplaatst. Ga maar rondkijken en toets dan in op het systeem waarin die publicaties staan en dan zie je dat volgens mij, nou, vier van de vijf zonnepanelen die je ziet binnen beschermd stadsgezicht op de daken zijn niet vergund. Blijkbaar is het beleid zo strikt dat burgers ze dan maar zonder vergunning plaatsen. Nou, dan heb je er als gemeente dus helemaal geen grip maar op.

De voorzitter: Wilt u langzaam afronden?

De heer L. De Boer: Ja dat wil ik maar ik ben nog niet helemaal klaar. Een andere is dat zonnepanelen, zoals we die nu kennen, is tijdelijk. Nu zijn alternatieven onbetaalbaar maar over een jaar of tien, twintig, dan zit het in de dakpannen, dan zit het in je glas. Dus het is net als met televisieantennes, die zijn uiteindelijk ook uit het straatbeeld verdwenen en volgens mij is dat met zonnepanelen ook zo. Dus moet je dan zo'n zware eisen stellen vanuit historisch erfgoed terwijl je het erfgoed zelf niet aantast? Je beschadigt het niet, je legt er alleen iets op. Dan wil ik heel kort iets zeggen over de collegereactie. Er zijn … Het college zegt, ja, het wordt alleen maar subjectiever door het voorstel wat nu gedaan wordt. En het college wil dan alle dakvlakken in kaart brengen zodat duidelijk is waar in de toekomst zonnepanelen toegestaan zijn. Er zijn drie redenen waarom dat een raar idee is. Het eerste is, het gaat tegen de systematiek van de nota in, van de Welstandsnota. Die werkt met criteria en regels. In de nota staan ook geen kaarten waar per woning is ingetekend waar een dakkapel mag en waar niet. Dus waarom zou je dat met zonnepanelen wel doen? Een tweede reden is dat als je die kaart gaat maken, college zegt, we gaan die kaart maken, dat betekent dus dat de ambtenaren die kaart moeten maken. Die moeten dan met diezelfde regels en criteria werken anders zouden ze aan willekeur doen. Dus er moet, dan moet het dus mogelijk zijn om die regels wel niet subjectief te maken want anders kunnen ambtenaren ook geen kaart maken zonder daarbij willekeur toe te passen. En de derde reden is dat die kaart met dakvlakken, die zal achter de feiten aanlopen. Want op het moment dat die klaar is, is de techniek alweer een ontwikkeling en dan kunnen er alweer dingen die nu niet kunnen. En daarbij, de stad is ook voortdurend in ontwikkeling. Ik weet, als ik bij mijzelf om me heen kijk veranderen de dakvlakken elk half jaar, elk jaar. Er komen dingen bij, gaan dingen af. Dus die kaart maken, dat werk niet. Ik denk dat dat het belangrijkste punt is. Ik vraag me af, waarom maken we zonnepanelen voor die 19e-eeuwse Schil niet gewoon vergunningsvrij? Ik kan namelijk niet uitleggen waarom ik voor mijn zonnepanelen op een woning uit 1942 een vergunning moet aanvragen en om de hoek op het Beverwijkplein in een woning eind 19e eeuw die uitkijkt op de Singel. Vanaf mijn voordeur kan ik bij wijze van spreken op het dak van die woning kijken, daar mogen ze gewoon liggen en daar is het vergunningsvrij. Hoe kan dat nou? Dat snap ik niet en dat kan eigenlijk niemand mij uitleggen. Dus de regels zijn zo dat je dat als burger eigenlijk niet snapt. En dan is er een heel verhaal van het college en nu ben ik bijna klaar, sorry, voorzitter, over het dakenlandschap. Sorry. Het is ook een ingewikkeld onderwerp. En ik snap dat verhaal helemaal niet over dat dakenlandschap. Want alleen, je legt er alleen iets op, de vorm van de daken verandert niet, de structuur van de daken verandert niet. Dus ik snap eigenlijk niet precies wat er nou zo bijzonder is aan het dakenlandschap dat als er zonnepanelen liggen, dat dat dan aangetast zou worden. En ook dat heb ik aan heel veel mensen die bij mij op bezoek komen gevraagd, die snappen überhaupt niet wat het dakenlandschap is. En ik maak me er geen zorgen om dat de aantasting van het dakenlandschap het toerisme en het vestigen hier gaat beïnvloeden. Afrondend, het is dringend nodig dat er ruime mogelijkheden komen om gebouwen te kunnen verduurzamen, juist in de binnenstad en de 19e eeuw, al die oude huizen met slechte energielabels. Zonnepanelen zijn een quick win en hoe mooi is het dat burgers en bedrijven zelf willen investeren in iets wat jij beleidsmatig als stad ook wil, namelijk verduurzamen. U bent volksvertegenwoordigers en u kunt ons als Dordtenaren helpen door die regels simpeler te maken en te versoepelen.

Zodat Dordtenaren kunnen blijven wonen in hun stad en dat niet onbetaalbaar wordt door de hoge energierekening. Want niks is mooier dan een historische stad die leeft, waar mensen kunnen blijven wonen. Dank u, voorzitter. Sorry voor '…'.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, nee, u ik weet ook niet wat u van tevoren hebt meegekregen hoeveel tijd u zou krijgen. Dus u mag wel uw microfoon uitzetten. En ik wil graag eerst u het woord geven, dan geef ik daarna de commissie de gelegenheid om eventueel nog verhelderingsvragen te stellen. Gaat uw gang.

De heer Terra: Allereerst bedankt dat ik hier mag inspreken. En de voorzitter ook bedankt dat u mijn voorganger heeft laten uitspreken. Ik zal dat niet als precedent gebruiken om wat meer tijd te nemen. Hé, ik wil het ook gewoon heel kort maken. Nou, u heeft, als u gekeken heeft dan heeft u kunnen zien mijn achtergronden hè, dus daar wil ik ook voor de rest niet op ingaan. Ik wil het ook heel kort houden daarom. Wel zal ik gaarne bereid zijn veel vragen te beantwoorden hè, als dat onduidelijk is. Nou, bij hun overweging schrijven de initiatiefnemers van 'Geen dag zonder zon' dat er een afweging moet worden gemaakt tussen erfgoed en duurzaamheid. Nou, mijn ziens is dat niet echt nodig hè want erfgoed en duurzaamheid, dat kan heel erg goed samengaan. En dat staat ook heel mooi in die initiatiefnota, ook met zonnepanelen kun je een mooi aanzicht hebben. Dus daar ben ik het ook roerend mee eens. Nou, de Welstandsnota die ziet dat anders. Die ziet elke zonnepaneel op het dak als een aantasting van het dakvlak. Nou, daar ben ik het op bepaalde punten wel mee eens hè. U heeft gelezen, ik ben voorzitter van de Vrienden van de Grote Kerk geweest. Nou, bij de Grote Kerk vind ik dat een uitstekende eis want er zijn geen zonnepanelen die mooi genoeg zijn om op dat dak te leggen. Nou, door omstandigheden ben ik in contact gekomen met het Insula College aan het Halmaheiraplein. Het eerste wat ik daar hoorde van, er mogen geen zonnepanelen op. Nou, dat ben ik verder gaan uitzoeken. Ik heb gehoord van de Stichting H3O, de economische eigenaar van dat pand, dat ze heel graag willen verduurzamen. Maar we zijn er niet echt achter gekomen waarom geen zonnepanelen maar dat zal waarschijnlijk verband houden dat ze daar in het zicht liggen. Wel heb ik aan diverse mensen gevraagd, als je hier loopt, wat vind je ervan als daar zonnepanelen zouden liggen? Is dat aantasting van het erfgoed? Want de Welstandcommissie hier die vindt dat zo. Wie van de Welstandscommissie, daar ga ik meteen naartoe. Dus ja, ik ben erachter, ik heb niet kunnen achterhalen waar dat precies is vandaan gekomen. Maar ik begrijp de Welstandscommissie ook, het is gewoon een regel die dor de politici hier destijds in de Welstandsnota is geschreven. Dus ja, de Welstandscommissie behoort dat gewoon uit te voeren, dat begrijp ik. Nou, u heeft ook gelezen, ik ben voorzitter van de kring Zon op Andermans Dak van de Coöperatie Drechtse Energie. Nou, en wij willen heel graag voor de bewoners in de binnenstad die echt geen zonnepanelen op hun eigen dak mogen hebben, in dat kader zonnepanelen gaan leggen. Dus daarom kwam ik ook bij het Halmaheiraplein uit. Het probleem is dat wij op dit moment geen daken hebben om zonnepanelen op te leggen voor de inwoners die het echt in de binnenstad niet mogen leggen. Dus daarom mogen we ook even nu zeggen, het laatste project wat we hebben gedaan is van de Ontmoetingskerk. Ik had gehoopt dat die postcode zo zouden vallen dat ook de binnenstad mensen mee konden doen. Nou, dat is niet het geval. Dus we hadden eigenlijk nog best moeite om dat dak vol te krijgen. Maar de binnenstadbewoners konden vanwege die regeling daar niet aan meedoen. Maar goed, ik wil er meteen even gebruik van maken, kent u een dak voor ons, dan willen wij dat

heel graag gaan benutten echt voor de … Wij financieren dat, wij organiseren dat. En dat is dan ten gunste van de inwoners in de binnenstad. Ja, en nu wil ik een beetje misbruik maken van het feit dat ik hier zit hè want ik maak mij heel erg veel zorgen over de verduurzaming in Dordt, de stagnatie. Dus ik had eigenlijk in zaal 1 moeten zitten want ik verwacht dat het hier wel goed komt. Maar goed, want nou goed, er liggen hier ontzettend veel kansen die niet benut worden. En nou, ik heb dan ook met de mensen van H3O gesproken. En ja, misschien schrikt u er niet van maar in januari hadden ze een gasrekening van 30.000 euro. En even in mijn woorden, van die 30.000 euro werd dus vooral gebruikt om de aarde op te warmen, een klein beetje om de leerlingen warm te houden. Nou, die 30.000 gulden had je ook kunnen, euro had je ook kunnen gebruiken om de opwarming van de aarde tegen te gaan. Nou, ik wou tot een slot komen want ik denk dat ik ongeveer vier minuten heb gepraat. Ik zei het al, ruim. O. Ik heb heel veel vertrouwen in deze commissie en ik denk dat deze commissie duurzaamheid en erfgoed gaat combineren want dat is een hele goede combinatie. Dank u.

De voorzitter: Vier minuut veertig.

De heer Terra: O, nou, dan moet ik nog even vijf minuten.

De voorzitter: Goed.

De heer Terra: Ja, ik heb de helft geschrapt hoor.

De heer L. De Boer: Ja, ik een derde, dat was fout geweest.

De voorzitter: Ja, er zijn tactieken voor hè maar die ga ik nu niet verklappen. Wie heeft er een vraag? Mevrouw Boom?

Mevrouw Boom: Ja, dank u wel, beide heren, voor een mooie inbreng. Ik vroeg me alleen af over mijnheer De Boer, u noemde een heleboel redenen waarom een zonnepanelenkaart niet goed zou werken. Maar zou u het doel qua informatie richting de burgers wel ondersteunen?

De heer L. De Boer: Nou, het is in ieder geval fijn als het voor burgers duidelijk is wat kan en niet kan. Daarom was mijn voorstel ook, maak zonnepanelen in de 19e-eeuwse gordel gewoon vergunningsvrij want het is eigenlijk niet uitlegbaar dat dat niet zo is en ze liggen er toch al. Moet u maar eens door de Stooplaan fietsen of lopen. Ik geloof dat daar één of twee panden vergund zijn en dat is denk ik 10 procent van het aantal woningen met zonnepanelen. En handhavingsverzoeken die komen er niet hè want dan wordt er gehandhaafd. Dus blijkbaar is er niemand die zich eraan stoort, ook omwonenden niet. Dus ik zou zeggen, ja, het is heel fijn als inwoners weten waar ze aan toe zijn maar laat dat dan, doe dat dan op zo'n manier dat het gewoon simpel mogelijk is of maak de regels simpeler. Ja, ik ben bang dat die kaart toch achter de feiten aanloopt. En volgens … Ik …

Daarbij is het een hele hoop werk en het college heeft daar veel tijd voor nodig, las ik al in die brief. Terwijl wij hebben eigenlijk geen tijd te verliezen hè want voor veel mensen die zitten nu met die hoge energierekening.

Mevrouw Van Vught-Roose: Voorzitter?

De voorzitter: Nee, eerst mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ja, dank je wel, voorzitter. Ja, ik denk dat, even een vraag aan de heer De Boer, ik denk dat u al een beetje een antwoord heeft gegeven. U heeft een vergunning gekregen in afwijking van het welstandadvies en u heeft dan ook een vergunning gekregen om zonnepanelen te plaatsen op uw voordakvlak. Bent u dan ook van mening dat dat in het beschermd stadsgezicht zonnepanelen op alle voordakvlakken mogelijk moet worden gemaakt?

De heer L. De Boer: Ja.

De voorzitter: Helder. Eerst mijnheer Hartmeijer en daarna mevrouw Van Vught.

De heer Hartmeijer: Ja, dank. Ook een vraag aan de heer De Boer. Ik hoorde hem zeggen, heel veel kritische noten op het antwoord uit het college. Maar is er iets in deze initiatief, wat is het, wet? Initiatiefvoorstel, dat u zegt van, nou, dat is toch niet zo fantastisch of zegt u van, nou, hier kan ik eigenlijk wel mee uit de voeten.

De heer L. De Boer: Ja, het voorstel valt eigenlijk in twee delen uiteen. Een aanpassing van de regels voor het beschermd stadsgezicht en binnenstad en voor het beschermd stadsgezicht 19e-eeuw. Ik zou voor de 19e-eeuw het nog iets simpeler maken dus door daar gewoon vergunningsvrij te maken. Zou mijn voorkeur hebben. En als dat niet, als de raad dat niet wenselijk zou vinden dan vind ik wat het initiatiefvoorstel voorstelt best een goed voorstel. Voor de binnenstad eigenlijk hetzelfde hoewel ik wel snap dat het college zegt, ja, is het nou scherp genoeg? Maar ik vind dat eigenlijk een beetje, ja, hoe noem je dat, bijna wetgevingstechniek en ik ben maar dan toch maar een eenvoudige burger. Dus ik denk dat dan het college zou moeten helpen om het scherper geformuleerd te krijgen. Dat lijkt me in ieder geval wenselijker dan dat straks die kaart onderdeel van de vergunningverlening wordt maar die gaat achter de feiten aanlopen. Ja, en zoals ik al zei, ja, om die kaart te maken heb je die duidelijke regels nodig dus je moet ze toch maken. Dan kun je ze beter maar als regels aan de burger geven in plaats van dat je dat verstopt en daar dan een kaart van maakt, denk ik dan.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, ik heb even een vraag over hoe deze vergadering nu gaat want ik heb in de voorbereiding gelezen, na de inspreekbijdrage kent de beeldvormende sessie de vorm van een interactief gesprek. Dat zijn we aan het voeren. Maar eerst zullen initiatiefnemers de gelegenheid krijgen om te reageren op de collegereactie en de reacties van insprekers.

De voorzitter: Dat kan, maar ik heb als voorzitter gewoon vind ik het logischer om eerst de insprekers vragen te stellen en daarna krijgt u de gelegenheid van mij ...

Mevrouw Van Vugt-Roose: Oké, ook goed. Ja hoor.

De voorzitter: Want dan schakelen we over op het gewone commissiegebeuren. Ja.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik heb het in een andere volgorde gelezen. Prima, helemaal goed.

De voorzitter: Ja. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Ja, voorzitter, dank u. Een vraag voor de heer De Boer. Die noemt een aantal argumenten waarom op eigenlijk alle daken gewoon zonnepanelen moeten kunnen liggen. En die beginnen eigenlijk met de hoge energieprijzen, de mindere mogelijkheid om te verduurzamen. Maar waarom moeten die zonnepanelen dan per se op je eigen dak liggen en mogen die niet op andermans dak liggen? Ik heb ook mijn zonnepanelen op andermans dak liggen. Toevallig dezelfde club. En daar gelden exact dezelfde voordelen voor als ware lagen die zonnepanelen op mijn eigen dak.

De heer L. De Boer: Ik denk dat we het ons niet kunnen permitteren of-of, ik denk dat het en-en moet zijn. Ik denk dat er zo'n enorme verduurzamingsopgave is en dat we onvoldoende … We hebben in Nederland denk ik waarschijnlijk al onvoldoende daken om alles te kunnen. Maar volgens mij gaf mijn buurman al het antwoord, er is op dit moment onvoldoende dak beschikbaar überhaupt voor de postcodegebied binnenstad, 3311, voldoende postcoderoosprojecten te hebben. En waarom zou je niet elk stukje dak wat geschikt is, wat op het zuiden ligt, gewoon gebruiken? Wat is … Het meest logische is dat je ze in eerste instantie op je eigen woning legt. Ik heb en-en. Ik heb panelen op mijn eigen woning liggen en ik heb een stukje windmolen gekocht want ik heb anders onvoldoende opbrengst. Dus ik ben … Ik zit in een windmolencoöperatie, een variant eigenlijk op de postcoderoos. En dat bij elkaar is nog net niet genoeg om al mijn elektriciteit te dekken. Maar dat komt omdat ik een elektrische auto rij die ik thuis laad voor mezelf. Maar dus ik denk dat het en-en is. Maar uw oplossing, hartstikke mooi.

De voorzitter: Ja, is dat nou gewoon omdat ik te veel rondkijk en dat jullie dan denken van, nou, laten we dan nog maar een vraag stellen of hebben we ook echt … Oké, mijnheer De Boer.

De heer R. De Boer: Ja, dank u, voorzitter. Ik denk, ik wacht eerst even de andere reacties af want ik vind het een heel mooi betoog van mijnheer De Boer, een naamgenoot van mijzelf. Maar ja, kijk, we hebben het nu over de binnenstad. Ik ben echt voor een versoepeling maar ik, we moeten wel ergens paal en perk aan stellen. Want u bent het ook met mij eens, even in de niet-binnenstadwijken, ik woon zelf in Oudelandshoek. Ik moet zeggen, ik vind het spuuglelijk hoe bepaalde zonnepanelen zijn aangebracht. Want u zegt, maar we moeten elk stukje gebruiken. Maar wat nu gebeurt is dat mensen zelf bepalen hoeveel zonnepanelen zij willen neerleggen, natuurlijk in verband met hun portemonnee.

Dus ik denk, ja, ik ben wel van kleur en vorm dus wat dat betreft moeten we wel goed kijken wat past. Want voor hetzelfde geld, u zegt over tien jaar is misschien de boel anders georganiseerd maar het kan ook nog twintig jaar duren.

De voorzitter: Dat is een mening, dat is geen technische vraag.

De heer R. De Boer: Ja, nee.

De voorzitter: Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom: Ja, ik heb geen vraag maar meer een tip voor de mijnheer van Drechtse Energie. Die vroeg, hebben jullie nog ideeën voor postcoderoos? Mijnheer Den Hartog en ik waren gisteren in de Welstandscommissie en daar kwamen ze met ideeën voor de projectontwikkelaars van de V&D. Ik zou daar eens even mee gaan praten want die hebben een mooi groot dakvlak wat ze gaan ontwikkelen. Ik weet niet of dat ze er voor zijn maar dat kunt u altijd proberen. En misschien, Welstandscommissie zat heel erg op de toren van, ja, wij praten er juist ook wel veel bij en postcoderoos vinden wij ook heel erg belangrijk. Misschien een tip om daar net wat meer even wat vaker langs te gaan of een link te leggen. Ik weet niet of dat werkt maar ... Nee, maar bijvoorbeeld het V&D-dak, gaat eraan komen bij de projectontwikkelaar.

De heer Terra: '...' (Buiten de microfoon) hetzelfde probleem hebben bij de Welstandscommissie, denk ik.

De voorzitter: Zullen we naar het café gaan en dan gaan we daar gewoon gezellig. Ja, oké. Iemand nog een vraag? Nee? Dan wil ik jullie hartelijk danken voor jullie inbreng. En nou ja, goed, iedereen is benaderbaar hè dus ook buiten deze commissievergadering om dus dan kunnen jullie je nog laten voorzien van allerlei tips enzovoort. Prima, dank daarvoor. Jullie mogen op de publieke tribune gaan zitten, tenminste ik neem aan dat jullie het gezellig vinden om te blijven volgen. En dan wil ik graag de heer Burggraaf en mevrouw Meulenkamp aan tafel. Niet dat mijnheer Burggraaf wat mag zeggen maar ...

De heer Burggraaf: Ik zit er graag bij.

De voorzitter: Hij zit er zo graag bij, gezellig. Nee, nee, nee, maar dat komt eigenlijk hè omdat het beeldvormend is en dat de wethouder dan in eerste instantie niet degene is hè, die zit er vooral voor de politiek. Maar je weet maar nooit wat voor vragen er komen die die technisch kan beantwoorden. Even naar de commissiesetting zelf want we hebben het natuurlijk over het initiatiefvoorstel en er zijn wat reacties opgenomen, er is een reactie van het college op gekomen. En ik heb de vraag gekregen vanuit de initiatiefnemers om mevrouw Van Vught volgens mij het woord te geven, om daar een compacte reactie op te geven richting de commissie, die misschien al het een en ander duidelijk maakt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Bedankt, voorzitter. Een compacte reactie, ik zal mijn best doen. We mochten reageren op het college en ook op de insprekers. We zitten hier als initiatiefnemers van het voorstel vooral om input op te halen over eventuele technische verbeteringen die wij nog kunnen aanbrengen in ons voorstel. Dus in die zin staan we er echt heel open in. We willen echt dat we niet per ongeluk iets zouden voorstellen wat technisch niet haalbaar is. Zo hebben we dus in die collegereactie ook al iets gelezen over die één dakpan, dat dat weer terug moet naar drie. Nou, dat zijn dingen waar we echt iets aan hebben. We zijn uiteraard voor het behoud van de historische binnenstad en juist om die reden willen we dat de inwoners van de historische binnenstad en die van de 19e-eeuwse Schil veel makkelijker kunnen verduurzamen dan nu het geval is. En dan ga ik natuurlijk niet al de doelen herhalen die ook al in het voorstel staan en die ook door

de heer De Boer eigenlijk allemaal weer even zijn opgehaald. We vinden het jammer dat de reactie vanuit het college vooral opschortend is terwijl deze al bijna vier weken te laat bij de raad is aangekomen. Hoeveel meer tijd is er dan nog nodig als je nu eerst weer alles in kaart gaat brengen door dak voor dak iets in te kleuren? Ja, en dan aan de hand van welke regels? Er is een aantal wettelijke, vaak landelijke regelingen genoemd in de collegereactie en er is eigenlijk niet concreet gemaakt tegen welke van die regelingen het voorstel nou in zou gaan. Hé, ik snap wel dat het, we snappen wel dat het aan al die regelingen moet voldoen maar dan hadden we graag een concrete reactie gehad, waar voldoet het dan niet aan. Dat staat er niet, dat missen we. Hoe dan ook, de huidige formulering Welstandsnota schrikt bewoners af om überhaupt een verzoek in te dienen. Of het nou niet zichtbaar mag zijn of bijna niet zichtbaar, het is allebei zoiets dat je denkt, ja, ik kan het zien dus het mag niet. Het hellend vlak waarover gesproken wordt, dat is, dat vinden wij eigenlijk niet van toepassing. Waarom zou je een Welstandscommissie niet vertrouwen dat ze gewoon elke keer opnieuw moeten nadenken over waarom ze iets nou wel of niet goed vinden en daar gewoon goede argumenten bij zoeken. Dan …

De voorzitter: Mevrouw Van Vught, wilt u zich wel zoveel mogelijk beperken tot een technische reflectie op de reactie? Want we zitten hier nog niet voor de oordeelsvorming en u bent nu echt bezig om uw mening te geven.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja. Maar ja, we zijn natuurlijk wel initiatiefnemers van dit voorstel en we hebben daarmee ook een hele sterke mening neergelegd.

De voorzitter: Maar toch blijft het een beeldvormende technische sessie. Gaat u verder.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Oké. Dan een technisch puntje. We denken wel dat de Welstandscommissie echt kan voorkomen dat er sprake is van verrommeling door wel ook in die 19e-eeuwse Schil toch wel eisen te blijven stellen. Dus is dat technisch genoeg? Ja, nou ja, het is eigenlijk herhaling van wat er in ons initiatiefvoorstel staat. O ja, en het tweede punt, dat is wel echt heel technisch, over de communicatie is eigenlijk helemaal niks gereageerd. Of ja, wat er in elk geval duidelijk wordt, het is evident dat de communicatie een stukje beter moet worden en dat wordt eigenlijk min of meer erkend en daar zijn we blij mee. En verder wil ik de insprekers heel erg bedanken. Laat ik het dan daar maar bij houden. Ja. Want ik ga anders te sterk mijn mening geven.

De voorzitter: Ja, en dan ga ik zo meteen nog strenger worden want ik heb u ook gezegd dat u officieel maar één woordvoerder per fractie mag hebben en mijnheer Van Dam Timmers die zit al helemaal in de aanslag dus … Maar dat komt goed, ik ga met mijn hand over mijn hart strijken. Maar beste commissieleden, het is ook aan jullie de vraag, ja, er is een reactie van het college gekomen, zijn er nog vragen over, technische vragen over? Mijnheer Van Dam Timmers. Als mevrouw Van Vught de microfoon uit wil zetten dan zie ik het door de vingers. Ja.

De heer Van Dam Timmers: Ja, dank, voorzitter. Het is een beeldvormende sessie en we hebben met elkaar afgesproken dat in beeldvormende sessies dat per fractie meerdere mensen vragen mochten stellen.

De voorzitter: Nee hoor, dat is alleen maar bij presentaties. Maar ik geef u de gelegenheid dus gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Presentatie. Nou ja, goed. Nou, wij hebben een aantal vragen over de reactie, eigenlijk inhoudelijke vragen en ook beeldvormende vragen. Er staan een aantal stellingnames natuurlijk in de reactie onder andere over, ja, ja, waarom er een langer durende reactie eigenlijk nodig is, dat er een voorstel gedaan wordt. En wat onze vraag eigenlijk is vanuit onze fractie van, ja, waarom is dat beter reageren op het voorstel, het initiatiefvoorstel, waarom is dat nu niet mogelijk? Dat is eigenlijk, ja, we begrijpen eigenlijk niet zo goed waarom dat nu niet mogelijk is en welke hobbels moeten er dan weggenomen worden om dat wel nu te kunnen doen? Dat is eigenlijk de belangrijkste vraag die bij ons is overgebleven. En wat dan in het voorstel precies, ja, zo steekt? Waar zitten nou de pijnpunten, dat wordt ons niet helemaal duidelijk.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Damen.

De heer Damen: Ja, voorzitter, ik heb een vraag voor de wethouder. Ziet het college mogelijkheden om te bemiddelen om meer daken vrij te spelen voor clubs als op andermans dak zodat er meer zonnepanelen geplaatst kunnen worden op andere plekken dan de daken van de individuele huishoudens?

De voorzitter: Misschien stelt u hem als, wat is er nodig om te bemiddelen? Oké, prima. Dan is het een technische vraag. Mevrouw Boom.

Mevrouw Boom: Ja, dank u wel. In het collegevoorstel wordt voorgesteld om een communicatieprogramma, campagne te starten voor meer handelsperspectief. Nou, we weten allemaal, zoals mijnheer De Boer ook zei, zonnepanelen is een eerste stap in de verduurzaming. En de verduurzaming is sowieso belangrijk. Tegelijkertijd wordt nu ook programma energietransitie behandeld, waar ook een handelsperspectief voor verduurzaming wordt voorgelegd. Hoe ziet het college daar, zien ze daar een samenwerking in of wordt dit apart gezien? Ik zie u denken. Is die niet duidelijk?

De voorzitter: Hij is wel duidelijk maar hij zit ook op het randje. Mevrouw Van Herwijnen.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik had eigenlijk twee vragen aan de indieners van het initiatiefvoorstel. In het initiatiefvoorstel wordt eigenlijk specifieke wijzigingen van artikels benoemd. En ik had, na aanwezig te zijn geweest bij de Welstandscommissie, nog eventjes gesproken met mevrouw Boom. En zij geeft ook aan dat het initiatiefvoorstel eigenlijk is bedoeld als een actie richting het college om tot, nou ja, verruiming te komen van de welstandscriteria. Dus de vraag is ook van, goh, is het gesprek met de Welstandscommissie, geeft dat nog aanleiding tot aanpassing? En ook nog eventjes naar aanleiding van wat mevrouw Van Vugt had aangegeven over, nou ja, we hebben vertrouwen in die Welstandscommissie. Zo'n Welstandsnota is juist gekomen om willekeur te voorkomen. Dus als we hem nou juist gaan verruimen en het aan de commissie overlaten hoe bepaalde regels moeten worden geïnterpreteerd, krijg je dan niet juist willekeur?

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog. En ik wil toch nog even een keer benadrukken dat dit een technische sessie is.

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Er is al een hoop gezegd. Wat nog niet gezegd is, is volgens mij dat, althans niet op ingegaan, is dat het ook een bijdrage is aan het klimaatneutraal worden in 2040. En ik heb een vraag aan de wethouder ook. Er ligt nu een reactie met eerst weer iets onderzoeken en dat lijkt mij best een langdurig klusje, dat loopt weer vertraging op. In hoeverre komen daarmee ook, komt dat doel in het geding? We weten eigenlijk al dat allerlei voorliggende plannen om klimaatneutraal te worden, die gaan dat nog niet halen. Er moet wat extra's gebeuren. Dus waarom eerst zo'n onderzoek waardoor het vertraagd wordt en niet aan de gang gaan?

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, dank u wel. Naar mijn idee ook een redelijk technische vraag vanuit onze fractie. Het feit wat de versoepeling van de criteria zou betekenen voor huizen die als Rijksmonumenten zijn aangemerkt? Want daar heb je volgens mij altijd te maken met, nou ja, alles wat aan een Rijksmonument vastzit. En wij kunnen hier wel versoepelingen willen maar dat kan volgens mij nooit conflicteren met alles wat de voorwaarden zijn voor een Rijksmonument.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, dank. Ook een vraag aan de indieners. Voorheen was ook wel eens de discussie van, ja, aan het voordak mag je geen zonnepanelen leggen want vanaf de straat, dan kijk je omhoog en dan zie je hem liggen. Maar er zijn natuurlijk ook daken bijvoorbeeld wat de heer De Boer al aangaf op de Singel bijvoorbeeld, dat die daken heel hoog pas beginnen. Pas op, dus een beetje zo’n zolderdakje. En ik vroeg me af, hebben jullie daar ook naar gekeken of stuitte dat ook op weerstand?

De voorzitter: Verder nog iemand? Nee. Dan wil ik graag eerst de initiatiefnemers de vragen laten beantwoorden die gesteld zijn.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zal beginnen met beantwoorden en als er iets moet worden aangevuld dan reken ik op de mede-indieners. Eerst de vraag van mevrouw Van Herwijnen. De Welstandscommissie, dat heeft inderdaad aanleiding gegeven om in elk geval iets te wijzigen over het aantal dakpannen omdat dat technisch niet zou kunnen. En als het gaat over de willekeur, dan zit die willekeur er nu ook in, in de woordjes, bijna niet zichtbaar. Daar blijf je altijd willekeurig houden, wat is bijna en wat is niet en wanneer vinden we het nog? Dus wat ons betreft is dat geen verschil, ook in het nieuwe voorstel niet met hoe er nu wordt omgegaan. Dan de vraag van mijnheer Hartmeijer. Voorheen mocht het op bepaalde voordaken niet. Ja, we hebben wel degelijk ook aan de daken gedacht, zoals bijvoorbeeld op de Singel. Zoals we net ook hoorden in het verhaal van mijnheer De Boer, kreeg die eerst een paar keer negatief advies en als die maar met genoeg precedenten aankwam dan werd het op een gegeven moment wel toegestaan. Dus het kan wel maar je moet wel bijzonder volhardend zijn om dat voor elkaar te krijgen.

Mevrouw Boom: Voorzitter, mag ik daar nog wat aan toevoegen?

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Boom: We hebben gister ook een gesprek met de Welstandscommissie gehad en die hadden ook daadwerkelijk wel in hun advies dat ze een verschil konden en wilden maken tussen de binnenstad, waar het beschermd stadsgezicht heel waardevol is, zoals ook volgens mij iedereen hier erkent. Daarvoor staat in het initiatiefvoorstel ook wel dat het in de binnenstad op de voordaken niet zichtbaar mag zijn, dus geen gewone zonnepanelen. Maar in het voorstel staat wel, dakpannen met geïntegreerde zonnepanelen, dan behoud je wel het stadsgezicht. En dan voor de 19e-eeuwse Schil is dat dan net wat anders.

De heer Schalken: Voorzitter? Als ik daarop mag doorvragen wat mevrouw Boom aangeeft, als je het hebt over dakpannen met geïntegreerde zonnepanelen. Volgens mij, als je een Rijksmonument hebt, mag je nooit zomaar dakpannen met geïntegreerde zonnepanelen plaatsen.

Mevrouw Boom: Nee, dat klopt. En dat maakt de ingewikkeldheid en miscommunicatie wel richting burgers heel erg prettig en wat '...'. Want op niet de hele binnenstad is een Rijksmonument maar op Rijksmonumenten mag dat niet. Nee, dat klopt.

De voorzitter: Ik kijk even naar links naar de ambtelijke ondersteuning, mevrouw Meulenkamp. Had u, heeft u terecht technische vragen gehoord die u kunt beantwoorden?

Mevrouw Meulenkamp: Ja.

De voorzitter: Ja, u zit wel met de wethouder te overleggen maar die krijgt officieel niet in eerste instantie het woord.

Mevrouw Meulenkamp: Ik heb wat dingen gehoord over Rijksmonumenten en over dakvlakken die niet zichtbaar zijn. Rijksmonumenten is het beleid verruimd maar dat geldt voor monumenten buiten het beschermd stadsgezicht. Daar zou je met een passend plan panelen kunnen neerleggen op het dak maar dat moet wel aan een heleboel eisen voldoen. Dus je moet een goed legplan maken, het moet er goed uitzien, het moet misschien wel in de kleur van de dakpannen dus er zijn heel veel extra eisen. In beschermd stadsgezicht hebben we een hele generieke regel juist gezet om duidelijkheid te geven. En zo'n dakvlak wat achter een voorgevel zit die ervoor steekt, ja, dat zie je niet dus niet zichtbaar is mogelijk. Dus het is eigenlijk geprobeerd om juist heel duidelijk en eenduidig te zijn. En de kaart is bedoeld om juist te kunnen zien waar dat dus niet zichtbaar is en om juist heel veel duidelijkheid te geven omdat nu mensen denken dat iets niet kan. Dus je hebt heel veel verschillende beelden over, waar kan het wel en waar kan het niet. Als je het op een kaart kan zien en je ziet een heleboel platte dakvlakken, want net werd er gezegd van de V&D en werd er weer gedacht van, o, maar dan mag het vast niet. Maar ja, dat is een plat dakvlak, dat ziet niemand, het tast niks aan dus daar kun je gewoon heel veel zonnepanelen kwijt. Zeker grotere vlakken, daar kan het veel efficiënter kwijt dan op allerlei kleine dakjes en hoekjes en achter dakkapellen en schoorstenen. Dus je kunt wel allen proberen met net met een paar pannetje op te schuiven, met heel veel moeite daar zonnepanelen neer te leggen. En als je ze niet ziet, dan vinden wij dat ook, dan vergunnen we het. Alleen de vergunningsplicht die kunnen wij niet regelen. Dat staat vast in de aanwijzing van het beschermd stadsgezicht vanuit het Rijk. Daar staat duidelijk wat vergunningsplichtig is en wat vergunningsvrij is. Maar

dat wil niet zeggen dat je dus de panelen niet vergund kan krijgen. En de leges daarvan zijn ook, worden niet gerekend voor erfgoedzaken dus dat hoeft ook niet tegen te houden om het aan te vragen. En wij proberen vanuit erfgoed altijd te helpen in oplossingen. Als iets niet kan kijken we juist wat er wel kan. Ik denk, ik weet niet zeker of dit nou precies antwoord is op een vraag maar zo staan wij erin.

De heer Schalken: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Ja, misschien naar aanleiding van de beantwoording van mevrouw Meulenkamp ook nog een vraag richting de indieners. Vooral omdat er vooral nu het beeld is dat heel veel dingen niet kunnen en dat er heel veel frustraties zijn. Maar na onderzoek en ook na wat ervaringen die ik ken, weet ik dat inderdaad ook vaak wordt gekeken naar wat wel kan en naar die mogelijkheden. Heeft u daar, om tot dit voorstel te komen, die geluiden ook meegewogen en ook meegenomen in wat het voorstel nu uiteindelijk is? Het voorstel lijkt een beetje geschreven vanuit alle onmogelijkheden en alle frustraties die er zijn maar volgens mij zijn er ook andere geluiden.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, kijk, we weten dat er best wat mogelijk is, dit is op meerdere momenten aangegeven, maar we weten inderdaad ook dat die frustratie er is. En waar wij, nu ben ik trouwens inmiddels de vraag een beetje kwijt, dat is heel erg. Maar wij waren wel heel erg op zoek naar, wat kan er nou vanuit ons voorstel echt niet. En nu hoor ik wel een stukje van het antwoord nou vooral terugkomen. Nog even de essentie van de vraag? Sorry, ik mis hem even.

De heer Schalken: Nee, het is duidelijk dat het voorstel wat er nu ligt er vooral is gekomen omdat het beeld er is dat het vooral niet makkelijk is.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Nee, ik denk dat er ook iets anders achter zit. We lezen in de Welstandsnota vooral dat het beeld over zonnepanelen heel negatief is. Het is een aantasting. En ik denk dat we vooral daarop zijn aangehaakt, we vinden dat beslist geen aantasting. Het is niet per se mooi maar dat hoort wel bij een stad die wij willen zijn die aan klimaatdoelen werkt. En dan mag je best die zonnepanelen zien en dan is de visie daarop, wordt echt anders. En door die paar zinnetjes aan te passen ga je dus op een andere manier naar zonnepanelen kijken en dan ben je die frustratie denk ik ook helemaal kwijt.

Mevrouw Boom: Mag ik daar nog wat aan toevoegen want het is wel waar wat u zegt, mijnheer Schalken. Kijk, hij is een beetje, sorry. Dank u wel, voorzitter. In antwoord op de vraag van de heer Schalken, het klopt dat in eerste instantie ook een beetje uit negatieve energie het initiatiefvoorstel is ontstaan. Komt vooral veel vanuit burgers die al de initiatieven partijen benaderd hebben. En na de instantie, en we hebben ook meerdere gesprekken gevoerd. Van nou, gister bij de Welstandscommissie. Blijkt er toch meer mogelijk te zijn. Het ligt hem heel veel in de communicatie. Veel burgers die we ook spreken die zeggen ook van tevoren van, nou, ik heb hem nog geeneens ingediend. Of we hebben met mevrouw Heuvelman ook gesproken, dat veel burgers nog geeneens de stap nemen om te bespreken met de gemeente of dat er wel iets mogelijk is. Dat is vaak te moeilijk, zoals mijnheer De Boer ook vermeldde. En daarom ben ik zelf heel erg

blij met het collegevoorstel om meer de communicatie op te gaan en meer communicatie op te zoeken. Dus het is wel wat minder negatief geworden dan in het begin.

De voorzitter: Mijnheer Damen.

De heer Damen: Ja, voorzitter, wat mijn overbuurvrouw nou zegt, dat leidt er naar mijn idee toe dat de communicatie het meest bevorderd kan worden door gewoon die kaart te maken. Dat zou het meest heldere antwoord geven voor de burger. Daar kan het wel, daar kan het niet.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter, dat klopt maar dan horen we ook nog wel vandaag van, nou, het is nog wel heel moeilijk om die regels te interpreteren. Dus het doel van de kaart moet ook goed duidelijk zijn. Ik ondersteun de kaart heel erg maar dat lijkt mij dan nog geen reden om het initiatiefvoorstel helemaal van tafel af te gooien. Wat voor mij zeker het belangrijkste is, dat is ook vandaag benoemd, voorzitter, zonnepanelen is een hele makkelijke manier om te verduurzamen maar het is niet de enige manier en die samenhang moeten we ook echt verder bevorderen. En vandaar ook mijn vraag, is het handelsperspectief, combineert het college, mag ook schriftelijk beantwoord worden, dat samen met andere handelsperspectieven vanuit verduurzaming?

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ja, daar wil ik graag even nog op aanvullen. Wat de heer Damen zei, dat klopt uiteraard. Maar wat ik zo even ook al aan de wethouder had gevraagd van, waarom zou je moeten wachten? De heer De Boer zei zo even over een ander onderwerp, niet of-of maar en-en. Ik zou dat hier ook willen zien. Het is prima als die inventarisatie, dat onderzoek gedaan wordt. Dan heb je een groter zoekgebied zal ik maar zeggen. Maar ondertussen willen we daar ook niet op wachten en kan je met dit initiatiefvoorstel ook duidelijkheid scheppen en hopelijk ook meer mogelijkheden.

De voorzitter: Mijnheer Burggraaf, er zijn een aantal dingen genoemd. Ik bedoel, er wordt veel meer, veel minder technisch vanavond gesproken dan de bedoeling is. En toch leg ik dan even bij u de uitdaging neer om op een zo technisch mogelijke manier procedureel antwoorden te geven op een aantal dingen die er genoemd zijn.

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Dan probeer ik dat technisch te doen. De eerste constatering is dat het traject regelmatig als complex wordt ervaren. En wat ik hier ook wel heb gehoord van meerdere mensen, daardoor niet de stap nemen om het aan te vragen en dat zou kunnen doen. Dus daarom zit het voorstel erin. Als je daar nou duidelijk over communiceert en dat helder in kaart brengt, dan ben je drempelverlagend bezig. En dan geef je invulling aan wat de heer Den Hartog vraagt, dan zit je niet te wachten maar dan zorg je juist dat je nu ook kan handelen. Want er kan dus nu al heel erg veel. Dat is één. Tweede is dat je eigenlijk twee belangen tegen elkaar af moet wegen en de ene is het belang van het behoud van, nou ja, het unieke karakter, historische karakter van de stad. Wat uiteindelijk echt wel wat andere elementen erin kunnen hebben als het gaat om zonnepanelen maar dan op sommige plekken juist vraagt dat het wel op een ordentelijke manier is. Iedereen kent wel het beeld van verschillende daken waarbij zonnepanelen in hele creatieve vormen worden belegd. Dat

hoorde ik hier net in de commissie ook terug. En nou ja, dan zou je zeggen, ook die plekken waar het kan, zorg dan dat het wel een uniform beeld geeft. En in hoeverre je dan bijvoorbeeld wat aanpassingen in de Welstandsnota kan doen. Ik ben ervan overtuigd, of het college is ervan overtuigd dat er aan het eind van die exercitie wel degelijk plekken zullen zijn, ook in die 19e-eeuwse Schil waarvan je gaat zeggen, ja, daar kan je een verruiming op die normen stellen met tegelijkertijd die doelen te voldoen. Maar doe dat dan op basis van de totale exercitie die je hebt gedaan met behulp van die kaart. Want dan kan je ook vervolgens zeggen, op die plekken doen we die verruiming en behalen we zeg maar de goede doelen. En dat is onze reflectie op het initiatiefvoorstel zoals die nu voorligt, als je die op deze wijze aanpast dan heb je daar niet voldoende houvast mee om dat op een goede manier te kunnen toepassen. En onze overtuiging is, met de praktijk die er is, dat er dus nu al heel veel meer mogelijk is dan nu wordt ervaren. En nou ja, dat kan je heel goed laten zien door die regels die er nu zijn toe te passen op zo'n kaart. En dan kan je precies zien, nou ja, kijk, dit zijn de kanten die je op kan. En tegelijkertijd heb je het tweede bijproduct is, iemand kan meteen zien van, hé, dit is mijn adres, ik voer het in, nou ja, wat zijn de mogelijkheden? Dus je maakt het ook drempelverlagend. En dat nogmaals even in antwoord op het aspect wat vanuit GroenLinks wordt meegegeven. En waarom het dan dus wat langer heeft geduurd voor ons, was om dat dus even te bekijken van, ja, kan je nu al met een reflectie terugkomen en zeggen, nou, als je een aanpassing van de Welstandsnota doet, doe dat dan in deze vorm. Waarvan we even hebben gepuzzeld van, nee, we denken toch dat het slimmer is. Het is best een grote klus om zoiets te doen hè, dus dat legt wel een grote uitdaging bij ons om dat dan ook voor de zomer te leveren maar dat je dan veel beter dat gesprek met elkaar op die laatste details zeg maar kan voeren.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam

De heer Van Dam Timmers: Ja, dank, voorzitter. Ik aanvullend of eigenlijk vragend daarop ben ik toch even benieuwd want wat ik niet helemaal begrijp is waarom die reflectie zeg maar op ons initiatiefvoorstel, daar komen eigenlijk geen concrete punten in naar voren van waar dan het schuurt zeg maar. Dus ik begrijp, zo'n kaart maken, dat dat tijd kost. Dat vind ik heel logisch, dat je daar, dat kost natuurlijk ook, dan moet je dingen goed bestuderen, dat begrijp ik ook. Maar wat ik niet zo goed begrijp is, waar zit nou precies de pijn in wat er geformuleerd staat waar de gedachte van is dat dat een escalerend geheel zou kunnen vormen in die Welstandsnota. Dus daar probeer ik even zicht op te krijgen en dat is me nog niet gelukt.

Mevrouw Meulenkamp: Als je specifiek naar de regels die nu in de Welstandsnota, dus er zit een opbouw in hè. In basis is het dit en dan zo op hellende daken door een deel weg te schrappen kan je, krijg je gaten erin hè dus dan weet je straks niet goed hoe je uitkomt. Er zitten ook regels in die niet voor niks erin staan omdat dat bijvoorbeeld technisch goed is om je goot vrij te houden waardoor je die kunt onderhouden. Dus het is niet alleen maar vanuit het idee van, je mag niet zoveel panelen neerleggen, maar gewoon vanuit het behoud van het dak en het onderhoud aan je pand. Dus dat soort dingen, maar ja, dan ga je alweer heel erg op die inhoud in en als je dit gaat schuiven dan moet je daar misschien weer een andere tekst gaan doen. Als het nou niet nodig is en je hebt eigenlijk heel duidelijke lijnen wat er allemaal al nu mag, dan hoef je

misschien niet in al die kleine detailtjes, net een half paneeltje, wat een half paneel gaat oplossen, mogelijk maken op die dakvlakken die nu iets niet mogen. Snap je, is dat …

De heer Van Dam Timmers: Nee, heel kort, voorzitter. Maar daaruit begrijp ik hè dat het om een aantal technische details gaat in formulering. Nou, als initiatiefnemers zijn we heel benieuwd van wat dat die dan precies zijn en hoe we daar ook in tegemoet denken te kunnen komen. Maar het gaat dus niet om de kern zeg maar dat wij opschrijven van, nou, dat het voordakvlak niet per se een probleem hoeft te zijn. Dat is niet de kern van, want in die beantwoording komt dat namelijk niet terug dus ik ben heel erg zoekend van wat nou het bezwaar in die formuleringen is? En daar kom ik niet achter behalve dan dat het een beetje in algemeenheden blijft. Maar ik denk dat, ik spreek ook mede namens de anderen, wij proberen juist tot de kern te komen en detail eigenlijk te vinden van waar zit nou de pijn?

Mevrouw Meulenkamp: Ja, volgens mij staat er in het voorbeeld, jullie moeten zelf komen met aanvullende voorwaarden waar het dan aan moet gaan voldoen als je het ziet. Terwijl we in basis het liefste zeggen van, op een heleboel vlakken kan het al en als je, dan hoef je dat juist niet te gaan formuleren.

Dus als er al 90 procent kan, moet je dan dat laatste vlak nog met allerlei eisen van, moet het in de kleur van de pannen? Nou, dan kun je nog zo heel veel dingen gaan opschrijven. Terwijl we juist eigenlijk nu denken dat dat niet nodig is voor de historische binnenstad in ieder geval. En dan heb je verruimingseisen bij monumenten. Nou ja, dat zou eenzelfde type kunnen zijn voor 19e-eeuwse Schil delen. Maar ja, die exercitie hebben wij nu nog niet gedaan van, wat zou je dan nog allemaal willen en waar is wat dan passend? Want ja, dan kan je beter misschien kijken van, nou, in dit stuk van de 19e-eeuwse Schil is dat mogelijk. Maar dan ga je het echt relateren aan de locatie en dat is nog, dat hebben we nu nog niet helemaal precies in kaart.

De voorzitter: En dat is waarschijnlijk ook de, zo, wilt u eerst de microfoon uitzetten. Zo. Dat is waarschijnlijk ook de reden waarom het college aangeeft om later pas hierop terug te komen. Maar goed, dat is even mijn voorzichtige conclusie. Had er iemand nog iets gevraagd, die mooie fantastische technische vraag die gesteld was, die nog niet beantwoord is? Mijnheer Damen?

De heer Damen: Ja, mijn vraag of het college mogelijkheden zag of wat de belemmeringen waren voor het college eventueel om meer daken beschikbaar te krijgen voor zo'n club als op andermans dak? Niet duidelijk? Ik zie een vraagteken.

De heer Burggraaf: Nou, dit is een hele …

De voorzitter: Ik begrijp wel dat die duidelijk is maar dat die vrij breed is.

De heer Burggraaf: Het is een hele brede vraag dus dat zat ik te mijmeren van, ja, waar …

De heer Damen: Ik vind het ook niet erg als er op een later moment daarop wordt ingegaan.

De heer Burggraaf: Ik stel voor dat we, dat u die vraag nog even schriftelijk stelt en dat we hem dan daar nog even op terugkomen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, ik zit nog even te kauwen, dank u wel, voorzitter, op de laatste reactie. Eigenlijk hoor ik nu van de ambtenaar dat we nog, dat we juist veel gedetailleerder moeten worden dan wat er nu is. Die vat ik niet. We hebben het juist eenvoudiger gemaakt.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, het antwoord is zo dat uit onze ervaring is dat er dus heel veel mogelijk is en dat je daarmee dus al heel veel van de gewenste opbrengst aan zonnepanelen kan bereiken voordat het in het zichtbare deel zit. En daar zijn nu regels op gemaakt om dan vervolgens op basis van maatwerk nog de afweging te kunnen maken van, ja, waar kan het in een vlak wel waar het dan toch aan de voorkant zit maar niet een manier is dat het enorm zichtbaar is dus dan doe je daar het maatwerk.

En dat is feitelijk wat nu, waarvan we zeggen van, ja, de vraag is even, als je in die exercitie, als je daar doorheen gaat, kom je dan niet erop uit dat je zegt van, ja, dan zijn het zo weinig plekken waarop je die uitzondering moet doen dat misschien de regels die je nu hebt wel voldoen. Waarvan ik aan de andere kant zou zeggen voor de 19e-eeuwse Schil, we ook nu al door de oogharen heen kijkend zeggen van, nou, er zullen wel degelijk plekken zijn waarvan je kan zeggen, ja, daar kan je hem wel ruimer maken of daar kan je onderscheid maken binnen die 19e-eeuwse Schil qua locaties.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ja, voorzitter, mag ik nog aanvullend iets vragen? Maar de wethouder heeft net ook gezegd, het traject wordt als complex ervaren maar als we daarover communiceren dan komt het wel goed zeg maar, dan werkt het drempelverlagend. Maar dan blijft er wel al die tijd blijft er nu nog in die Welstandsnota staan dat het niet zichtbaar mag zijn, dat blijft er gewoon staan want dat verandert niet. Dus er kan wel theoretisch veel mogelijk zijn maar dat is niet wat de inwoner leest en daar voel ik een probleem zitten. Hoe ziet u dat?

De heer Burggraaf: Nou ja, voorzitter, daarvan zou ik kunnen zeggen, dat kunnen we morgen al doen, gewoon duidelijk communiceren bij wijze van spreken in de DordtCentraal en zeggen, vraag zonnepanelen aan want dit zijn de regels en daarbinnen kan het op heel veel plekken. Dus ik zou zeggen, daar kan je al, ja, bij wijze van spreken morgen ook al mee beginnen. Want nogmaals, de praktijk is dat er gewoon meer mogelijk is dan heel vaak mensen denken dat er mogelijk is. En uiteindelijk ervan overtuigd zijn dat als we dat op een nog vriendelijker manier presenteren, dat het pas echt drempelverlagend is. Maar ja, goed, daar kunnen we niet toveren dus ja, dat op die manier aanbieden dat kost gewoon tijd. Die vragen we van u. Maar als je zegt van, ja, het beeld is gewoon dat heel veel niet mogelijk is, ja, daar kunnen we natuurlijk in onze communicatie echt gewoon nog, nou ja, volgende week bij wijze van spreken nog eens even aandacht aan besteden en mensen daarop attenderen, dat er gewoon wel degelijk mogelijkheden zijn.

De voorzitter: U heeft voldoende antwoord gehad zo toch?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Nou, ik heb nog wel een aanvullende vraag. De …

De voorzitter: Nou, vooruit.

Mevrouw Van Vugt-Roose: We hebben ook wat adviezen toegestuurd gekregen vanuit de Welstandscommissie als een beantwoording op de vragen van de Partij voor de Dieren. En ja, waarvoor dank inderdaad. Daar was het toch wel behoorlijk negatief, elke keer toch ook afwijzingen omdat het dan in het zicht lag. En dat is wel zoals het nu is. Dus dat congrueert niet met wat er hier net gezegd wordt. Dus dan wil ik u ook vragen, hoe ziet u die adviezen dan?

De heer Burggraaf: Ja, ik vroeg even om de precieze cijfers te krijgen, maar dat is de feitelijke opening. Als je kijkt over vorig jaar, dan heb je het over 10 procent van de aanvragen die niet zijn gehonoreerd, dus 90 procent van de aanvragen kunnen gewoon zonnepanelen op het dak leggen.

Ik wil, sorry, voorzitter, ik vind het wel een beetje storend dat uit het publiek wat mede gefluisterd wordt dus ik zou willen vragen of dat misschien even bij de borrel kan gebeuren?

De voorzitter: Nou, anders binden we ze gewoon ergens vast met ducttape. Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Ja, even over dat laatste, ging dat ook die 90 procent gehonoreerd, ging dat ook in sommige gevallen over het, nou, hoe noem je dat, het aanzienvlak of ging dat echt alleen maar over de zijvlakken en achter de vlakken? Of is dat niet … Of is dat nou een hele te veel gevraagde vraag?

Mevrouw Meulenkamp: Nou, als het niet zichtbaar is kan het zo worden vergund. En niet alle voordakvlakken zijn zichtbaar dus dat zou ook nog kunnen dat dat voordakvlakken zijn. Maar de reden van afwijzing is wel meestal het feit dat het zichtbaar is of goed zichtbaar is. En dat is meestal het voordakvlak want als je zijdakvlakken hebt met panden naast elkaar, ja, die zijn, ja, kan je het soms zien als je heel erg je best doet maar dan is het niet goed zichtbaar. En dus dat zijn wel de meeste redenen dat bijna alle gevallen waarom het is afgewezen. En ja, dat heeft te maken met de locatie van je woning die dan niet, ja, dat heeft soms een voordeel en soms een nadeel als je op een bepaalde plek zit. En dat geldt ook voor dakvlakken die zichtbaar zijn vanaf het water. Want de Voorstraathaven en de Nieuwe Haven en vanaf de rivier is natuurlijk je aanzicht van je stad. Dus ja, dan kan je denken van, o, dat is de achterkant maar dat kan ook soms de voorkant, als voorkant ogen.

De voorzitter: Oké, iemand nog een technische vraag? Nee? Wat gaan we hiermee doen? Dan kijk ik met name even naar de initiatiefnemers. Wil iemand dit oordeelsvormend bespreken of kan dit, moet dit in de … Het eerste sowieso, als u het oordeelsvormend wil bespreken, we gaan het niet gelijk in de raad bespreken in ieder geval dus.

Mevrouw Boom: Voorzitter, wij hadden eigenlijk als initiatief voornemen, indieners, het doel vandaag om hier alle beeldvorming en eigenlijk ook alle vragen van de andere

fracties op te halen en om nog even van het college te horen. En dan even onderling bespreken hoe we ermee verder gaan in plaats van nu … Is dat ook mogelijk?

De voorzitter: Zeker is dat mogelijk. Dan komt dat vanzelf komt u terug bij de raad zeg maar met wat u wil. Dan kan u hem agenderen op een manier, tenminste, daar kan u dan een voorstel voor doen en kijken hoe of wat. Ja, gaat gewoon via de agendacommissie. Ja, dat lijkt me de beste oplossing in ieder geval, dan zit er ook geen tijdsdruk achter. Want dat haal je toch niet voor volgende week dus dan hebben jullie ook de gelegenheid om dit allemaal even te verwerken en de nazorg eventueel op te starten en dan komt dat allemaal goed. Dan gaan wij daarvan uit, dames en heren. Dus voor nu …

Mevrouw Nieuwland-Van den Bosse: Kan het college dan alvast wel aan de slag met de communicatie?

De voorzitter: Nou, dat … Kijk, dat had ik op mijn blaadjes, ja, ik heb nou omgeslagen maar er staat hier heel groot, communicatie. Dus de wethouder die zegt toe, want die zit nou even zelf te praten, maar die zegt toe dat die communicatie dat dat opgepakt wordt. Dus dat dat volgende week in de DordtCentraal nog eens onder de aandacht wordt gebracht. En, of een week later maar goed, op korte termijn in ieder geval. Dat er vaak meer mogelijk is, dat is een beetje de conclusie die ik dan trek, vaak meer mogelijk is dan dat we nu op dit moment misschien denken in de stad. En in de tussentijd wordt er druk verder gewerkt om zo positief mogelijk met dit onderwerp om te gaan. Want ik heb wel begrepen uit de reactie van de wethouder dat dat sowieso ook van het college uit, dat is ook de reactie op het initiatiefvoorstel, dat dat zeker niet de bedoeling is om het initiatiefvoorstel om zeep te helpen maar juist te zorgen dat er zoveel mogelijk mogelijk wordt in de stad. Met die boodschap stuur ik de initiatiefnemers op pad. Gaan leuk bootcampen met elkaar of wat dan ook. En de andere commissieleden die wens ik nog een fijne avond en dank voor uw aandacht.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 16 mei 2023.

De griffier, De voorzitter,

A.E.T. Wepster A.W. Kolff